

A tartalomból:

Esterházy János végre hazatalált

A Magyar Közösség Pártja jelöltjei a megyei választásokon

Ma Nálatok! Holnap Nálunk?
A kárpátaljai magyarokért tüntettünk Nagytárkányban

Duray Miklós: A nemzet változásai és a nemzeti azonosságtudat

Brüsszel tényleg messze van
Interjú Csáky Pállal

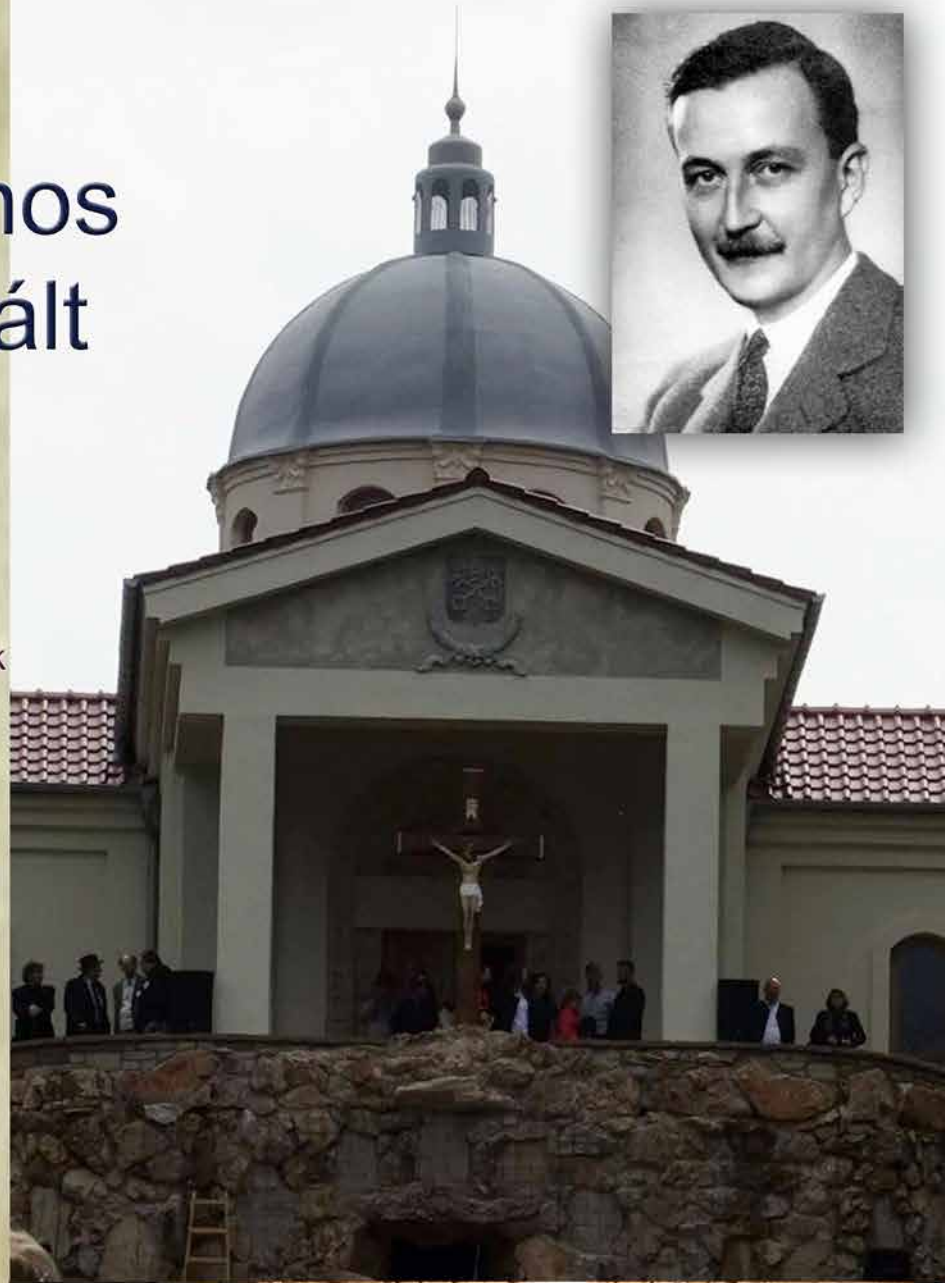
Bemutatták Komáromban az új Duna-híd látványtervét

Megnyílt a magyar kormány felvidéki gazdaságélénkítő pályázata

Kegyelet

Nemzet és emlékezet

Tanítani vagy tanulni?

TISZTELT OLVASÓ!

Idei harmadik lapszámunk egyben a Felvidéki Magyarok negyedszázados jubileuma is, azaz 25. alkalommal jelenik meg elektronikus folyóiratunk.

Ezúttal 10 különböző témakört érintünk.

Esterházy János gróffal kapcsolatban szinte valamennyi lapszámunkban foglalkozunk. 2011-ben egy egész lapot szenteltünk emlékének, most is vele indítunk, hiszen 2017. szeptember 16-án egyházi szertartás keretében helyezték végső nyugalomra mártír politikus hamvait az alsóbodoki Szent Kereszt Felmagasztalása-kápolnában.

Küszöbön a megyei választások, bemutatjuk a Magyar Közösség Pártja jelöltjeit.

A Kárpát-medence összmagyar vonatkozású történései közül most leginkább Kárpátaljára figyelünk, mi is tiltakozva a jogtipró ukrán oktatási törvény ellen.

A nemzet változásai és a nemzeti azonosságtudat - erről szólt Duray Miklós a Széchenyi Társaság Nemzettudat és nemzeti identitás c. soproni konferenciáján

Brüsszelben Csáky Pál európai parlamenti képviselő adott interjút folyóiratunknak.

A magyar-szlovák kapcsolatok közül most az új, Komáromban épülő Duna-hídra helyeztük a hangsúlyt.

Megnyílt a magyar kormány felvidéki gazdaságélénkítő pályázata. Miután az eredeti határidőt meghosszabbították október 31-ig, ennek a témának is helyt adunk, lehet, hogy valaki éppen ennek köszönhetően válik sikeres pályázóvá.

A Kegyelet-rovatot szívesen kihagytunk volna, de sajnos nem tehattük, mert az utóbbi hónapokban is több kiválóságunktól búcsúztunk.

Nemzet és emlékezet – többek között emlékművek, szobrok formájában is és olykor feleslegesen botránnyosan is...

Hagyományosan oktatási témával fejezzük be lapunkat, Albert Sándor rövid, de annál tartalmasabb jegyzetében a „Tanítani vagy tanulni?” kérdésre keresi a választ.

Kellemes és hasznos időtöltést kívánunk..

a szerkesztők

Esterházy János végre hazatalált

2017. szeptember 16-án Egyházi szertartás keretében helyezték végső nyugalomra Esterházy János felvidéki mártír politikus hamvait az alsóbodoki Szent Kereszt Felmagasztalása-kápolnában. A kegyeleti megemlékezésre Esterházy János halálának 60., halálra ítélésének 70. évfordulóján került sor. A kegyeleti megemlékezésen jelen volt Esterházy János lánya, Esterházy-Malfatti Alíz, unokája, Esterházy-Malfatti Giovanni, a lengyelországi rokonság, szlovákiai, csehországi és lengyelországi tisztelők, számos egyházi és közéleti személyiség.

A rendezvény a kora délutáni órákban kezdődött a Kálvária-téren, ünnepélyes megemlékezéssel és előadásokkal. Az emlékhelyre érkező Esterházy Jánosért felajánlott országos maraton futás résztvevői elhelyezték az általuk hozott zarándokkeresztet és átadták a futás során összegyűjtött föld-ajándékot is.

Mintegy ezer résztvevő részvételével zajlott a szentmise

Tisztelgés Esterházy emléke előtt

Tiszteletét tette többek közt Szilágyi Péter, a magyar kormány nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára, Pető Tibor, Magyarország pozsonyi nagykövete, Szabó József, Magyarország Pozsonyi Nagykövetségének tanácsosa, Halzl József, a Rákóczi Szövetség elnöke és Csáky Csongor, a szövetség főtítkára, Martényi Árpád, az Esterházy Emlékbizottság elnöke, Rákóczi Anna, a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének elnöke, Smuk András, a bécsi Európa-Club elnöke. Az ünnepségen részt vett továbbá Menyhárt József, az MKP országos elnöke, Öry Péter, az MKP Országos Tanácsának elnöke, Gubík László, a Via Nova ICS elnöke, Bárdos Gyula, a Csemadok országos elnöke, Duray Miklós, a Szövetség a Közös Célokért elnöke és Pogány Erzsébet, a Szövetség a Közös Célokért igazgatója, valamint számos civil szervezet képviselője, a Szent György Lovagrend tagjai Cseke László kancellár vezetésével, a Máltai Lovagrend képviselői, a komáromi Szekeresgazda Hagyományos Egyesület Farkas Gáspár elnök vezetésével.

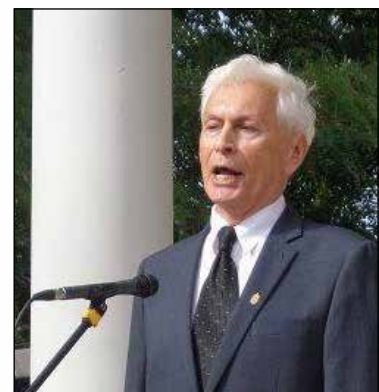

Zsélyi Zoltán vezetésével érkeztek meg a maratoni futók

Az előadások sorát a Ghymeszi Igricek nyitották meg a Tízparancsolat ősi zenéjével. Nagy Ferenc előadóművész a szervezőbizottság által kiadott, Esterházy János életútját és munkásságát ismertető kommunikét olvasta fel, majd Koncsol László Csontok című verse hangzott el, Dráfi Mátyás színművész tolmácsolásában. Boráros Imre A hantjával sem takar monodrámából Esterházy János búcsúját adta elő, majd Jónás Csaba versmondó Wass Albert Bujdosó című versével folytatódott a műsor. A Reiter Duó, idősebb és ifjabb Reiter István, Pozsonyban élő hegedűművészek a „Vea Victis” duó két hegedűre, Esterházy János tiszteletére írt zsoltarának részletét adták elő. Károly Frigyes kurátor, a szombathelyi ELTE Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium nyugalmazott igazgatója az emlékmúzeumot és a „Sem gyűlölettel, sem erőszakkal...” gondolat je-

Dráfi Mátyás

Boráros Imre

gyében született kiállítást mutatta be a közönségnek.

A kegyeleti megemlékezés során a Szombathelyi Erkel Kórus és a zoboralji hagyományőrök is közreműködtek.

Az egyházi szertartásnak helyet adó szabadtéri oltárhoz a történelmi- és díszszótlók sora előtt vonultak be az egyházi személyiségek. A szentmise főcelebránsa Marek Jędraszewski krakkói érsek volt, koncelebrálva František Rábek szlovák tábori püspökkel, Bíró László magyar tábori püspökkel és Ďurčo Zoltán nyitrai püspöki helynökkel. Velük együtt több szlovákiai magyar pap is közreműködött a misén. A prédikációt Bíró László tábori püspök mondta, aki méltatta Esterházy János életútját, rámutatott arra, hogy Esterházy elveihez hűen, a nemzetért vállalta a 12 év szenvedést a börtönökben.

Az egyházi szertartás végén következtek a közéleti személyiségek emlékbeszédei. Elsőként Kövér Lászlónak, a rendezvény védnökének levelét olvasta fel Pető Tibor, Magyarország pozsonyi nagykövete, mivel a házelnök betegség miatt kénytelen volt a részvételt lemondani. Kövér

Esterházy-Malfatti Giovanni, Esterházy-Malfatti Aliz, Paulisz Boldizsár és Teréz

Esterházy János családtagjai mellett számos közéleti személyiség is részt vett a kegyeleti szertartáson

Németh Zsolt:**Esterházy János egy szent politikus volt**

Az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke beszédében többek között rámutatott:

A mai nap egy összmagyar esemény. Egy szlovák esemény, egy lengyel esemény, egy cseh esemény, egy közép-európai esemény is, amire itt összegyűltünk. (...) Esterházy János testvérnépként tekintett a szlovák népre. A magyar-szlovák megbékéléshez a múltunkkal való közös szembe-sülésen keresztül vezet az út. (...) Esterházy János egy szent politikus volt és egy politikus szent volt egyidejűleg. Tisztában vagyunk azzal, hogy a mártír az azt jelenti, hogy tanú. És azt jelenti, hogy vértanú. És azzal is tisztában vagyunk, hogy Esterházy János mártírjában a titka egy másik mártír. Az a mártír, akiről az egész evangélium szól. Ezért tartottam fontosnak azt, hogy a Magyar Országgyűlés koszorúján az szerepeljen, hogy „Krisztusban testvérek vagyunk, Krisztusban testvérek lehetünk”.

A kápolna

László üzenetében elhangzott: A halálra gyötört politikus sorsa nemcsak egy tragikus jelképe a magyarok számára vesztés XX. századnak, hanem jelképe annak a XX. századi közép-európai sorsnak is, amely az Istenben és az emberi szabadságban, a nemzeti hűségben és a nemzetek közötti egymásrataltságra keresett menedéket. Közép-Európa népei egymás mellett élését meghatározó történelemértelmezésnek a XIX. századtól mindmáig „a te hősöd az én el-lenségem” volt az irányadó szabálya, amelyet csak kivételes történelmi pillanatokban írt felül a testvériség érzése.

A házelnök hangsúlyozta: Az édesanyja révén Lengyelországhoz is kötődő arisztokratánál – aki nemcsak magyar népét, de egész közéleleti pályafutása során Csehszlovákiában, Szlovákiában és Magyarországon egyaránt a keresztény európai értékeket képviselte – közös történelmünkben aligha találhatnánk méltóbb személyiséget arra, hogy közös hőstünk, az emberi méltóság és szabadság közös mártírját lássuk benne.

A mártír politikus hamvainak végső nyugalomra helyezése alkalmából Németh Zsolt, a magyar országgyűlés külügyi bizottságának elnöke ünnepi beszédében Esterházyról, a szlovákok és magyarok testvérközösségét valló politikusról szólt a közönséghez.

Esterházy-Malfatti Giovanni, a mártír gróf unokája, aki elkísérte édesanyját az ünnepségre, a család nevében köszönetét fejezte ki Paulisz Boldizsárnak, az Esterházy zárán-

dokhely létrehozójának. Jaroslav Szarek államtitkár, a Lengyel Nemzeti Emlékezet Intézetének elnökének levelét Dariusz Rogut, az intézet igazgatója olvasta fel. Emlékezetes beszédet mondott Dagmar Babčanová, Szlovákia volt vatikáni nagykövete és felszólt František Lízna morvaországi jezsuita szerzetes is. Erdélyi Géza, nyugalmazott református püspök levélben fejezte ki örömét afelett, hogy a mártír politikus hamvai hazatértek a szülőföldre.

Esterházy János urnája érkezik a kápolna elé

Az ünnepélyes szentmisét és emlékbeszédeket követően népviseletbe öltözött helyiek és a szentmisét celebráló főpapok és plébánosok kísérték végső helyére az urnát, az új kápolnához. A prágai motoli temetőből származó, az Esterházy család által felajánlott hamvakat a kápolna felszentelése után helyezték el a sziklabarlangban. A kegyelet virágainak és koszorúinak elhelyezését követően

lehetőség nyílt egyéni tiszteletadásra is a sziklabarlangban.

A Szlovákiában és Csehországban élő magyar közösség mindig is a saját mártírként tekintett Esterházy Jánosra. Napjainkban mintegy 25 emlékhely hirdeti e közösség tiszteletét Esterházy életműve és áldozathozatala iránt.

Tóth Klára

Esterházy János hazatért

Bíró püspök prédikációja:

Csak a szeretet alkotó erejével építhetünk jövőt

Szeptember 16-án Alsóbodokon végső nyugalomra helyezték gróf Esterházy János felvidéki mártírpolitikus hamvait. Ez alkalomból az ünnepi szentmisén Bíró László tábori püspök mondott prédikációt:

Excellenciás érsek atya, excellenciás püspök atya, nagykövet úr, állami és társadalmi szervezetek képviselői, külön szeretettel köszöntöm a család jelenlévő tagjait, Alíz asszonyt, annak a mártírnak a gyermekét, aki összehozott ma itt bennünket és Giovannit, az unokát, Esterházy János unokáját és mindenkit a családtagok közül és szerte a Kárpát-medencéből, legyenek akár magyarul, szlovákul, vagy lengyelül beszélők.

Kedves testvéreim, a szlovák nemzet tegnap védasszonyát ünnepelte, a fájdalmas anyát. Ferenc pápánk újra meg újra rácsodálkozik a Szűzanyára, akiről a végén már csak egyetlen szót mond a Szentírás, „ÁLLT”. Semmit nem cifráz. Csak ennyit mond a Szűzanyáról. „ÁLLT”. És ennyi elég, sok minden más kitüntető értéke mellett, hogy emlékezzünk rá. Azt gondolom, így vagyunk Esterházy Jánossal is. Őróla is elmondhatjuk, akik ismerjük az életét: „ÁLLT”. És ha csak ennyit mondanék ma és áment mondanék, az is elég volna. Egy emberre emlékezzünk, aki ezen a tájékon született. Aki annyira szerette ezt a tájat, szíve vágya volt, hogy itt pihenessen, mígnem sok-sok idő után végre egy gyönyörű lépés történt ez irányban.

Nemzetünk Szent László királyra emlékezik. Szent László királyunk szentéletű előfutára Esterházy Jánosnak. Származását tekintve több hasonlatosság tapasztalható közte és Esterházy János között. Ott is lengyel az édesanya, az édesapa pedig magyar. Lengyel földön született, itt halt meg Nyitránál, de a horvátok is magukénak érzik. Ahogy Szent László személye egyesít léteben több nemzetet, úgy egyesít több nemzetet Esterházy János is. Lengyel édesanya és magyar édesapa gyermeke. Magyar tájon nőtt föl. Aztán hűséges maradt Szlovákiához és meghalt Csehországban. Léteben nemzeteket egyesített. Ezért is tisztelhetjük őt. Még egy megjegyzés, Ferenc pápa újra meg újra biztat bennünket, hogy ne feledjünk emlékezni múltunkra. Azt mondja, hogy a múltra emlékezni nem azért kell, hogy nosztalgiazzunk, hogy régészkedjünk, hanem azért, hogy felfedezzük azokat az éltető szikrákat, amelyek ereinkben munkálnak, azokat az él-

tető szikrákat, amelyek erőt adtak nekik a küzdelemhez, s Esterházy Jánosnak is az ő rendkívüli küzdelmeihez. Örülök, hogy az emlékhely létrejöhet, és az emlékezés még intenzívebbé válhat.

Nekünk megvan a keresztünk

Testvéreim, amit el szeretnék mondani, meg szeretnék osztani, átélmélkedve az ő életét, azok Esterházy János erényei, amelyek mindannyiunknak mozgatói lehetnek, amelyekből mindannyian tanulhatunk és erőt meríthetünk. Nagyon szép gondolatait sokszor idézik, magam is nagyon sokat fogok tőle idézni, meglehet, hogy unalmas leszek emiatt, de azt gondolom, megéri figyelni a szavára.

„Nemrég léptünk a háború negyedik évébe” – írta annak idején. A jövő zálogát a politikus már csak a kereszténység emberi értékéből remélheti. A kereszt eszméjének megvalósulásában láthatjuk a jövőt. A kereszt változatlanul a legfölségesebb szimbólum. Nemzeti érzésünk megtisztulása, idegen és egyéb sallangoktól mentes útmutatás, egységre, előre tekintésre ösztönző. A keresztény felebaráti szeretet áldozatos tettek hosszú sorozatával, testvéri együttérzésben enyhíteni tudja a fájdalmat és a bánatot. Ez a mauzóleum, amely felszentelésre kerül, a Szent Kereszt tiszteletére szenteltetik.

Nagyon keményen és tisztán fogalmaz újra meg újra, hogy nekünk nincsen más keresztre szükségünk, megvan a keresztünk, Krisztus keresztje, ez a fölfele és oldalirányba mutató kereszt, amely összekapcsolja az Eget és a Földet, s a megváltás titkával összekapcsol mindannyiunkat. Azt gondolom, hogy Esterházy János méltó emlékhelye az a mauzóleum, amit a keresztnek szentelünk. És ez a keresztnek szentelt mauzóleum mindig irányítsa figyelmünket arra, akit a kereszt ábrázol. Hordozzuk, értünk fölládoztatott. Mint Benedek pápa megfogalmazta, ideológiák jönnek, mennek, de Krisztus marad. Ő ugyanaz tegnap és ma, mindörökké. Esterházy Jánosnak

is ez volt a nagy meglátása, amikor már érett politikus lett. Nem kell futni idegen eszmékhez, azok sallangjaihoz, hanem őriznünk kell a kereszt titkát, és amire képesek vagyunk mi emberek: cselekedni.

A keresztről fogalmazza meg, nagyon mély tanítás, egyedüli építeni képes erő, a szeretet, amit a kereszt hirdet. Mi pedig igenis építeni akarunk. Egy jobb és bolderabb jövőt. Ezt csak a szeretet alkotó erejének tekinthetjük. Egyetértést és egységet, feltétlen fegyelmet a szlovákiai magyar családoktól minden vonalon. Esterházy János hitt a keresztben, hitt a szeretetben. Minden édesanya és édesapa jól tudja, szeretet nincs áldozatvállalás nélkül.

Esterházy János kereste az egységet

A másik, amit szeretnék idézni az ünnepi órában, a felnőtt politikus tisztánlátása. Fölsimerte, hogy amire igazán szükségünk van, az az egyre mélyülő hitben gyökerező vallásosság. Azt mondja, annak, hogy valaki becsületes legyen, előfeltétele, hogy higgyen Istenben és úgy éljen, ahogy azt a valláserkölcse előírja. Vallásos nevelésben részesültem, és minél jobban haladok előre a korban, annál jobban látom, hogy valamit megalapozni, megtartani csak Isten segítségével lehet. Mostani helyzetünkben is ápolnunk kell mindazt, ami szorosabb testvéri kapcsolatot eredményez, és szorosabb kapcsolatot épít Istennel. A magunk erejében csak akkor bízhatunk, ha töretlenül megmaradunk az ezeréves keresztény vonalon. Ragaszkodnunk kell az ezeréves keresztény vonalhoz. Budapesten ma Mindszenty bíborosra emlékeztünk. Ő mondja, hogy a hagyományaink támaszt adnak a jövő irányába. De kinek-kinek személyesen kell a hitben megújulnia, elmélyülnie.

Fel kell használnunk hagyományainkhoz a támaszt, de személyes döntés nélkül nem megyünk előre. Esterházy János ebben is nagy volt. Felismerte a hagyományok fontosságát, de ugyanakkor a személyes hitnek a mélységét, újító, összetartó, kapcsolatot teremtő erejét. Esterházy János kereste az egységet. Kassa 1938-as visszafoglalásánál, visszatérésénél mondta, azt kérte a Kassa környéki magyarságtól, hogy nagyon vigyázzunk a szlovák nép hagyományaira, tiszteljük azo-

A kápolna felszentelése

lalkoztam ezzel. Mert elválaszthatatlanul összenőttem ezzel a talajjal, amelyet elődeim, őseim vérükkel, verejtékükkel tettek termékennyé.”

Nem szolgált rá az őt ért rágalomokra

Ezen a földön állunk. Esterházy János nem volt hajlandó elhagyni, mert ősei vére, verejtéke tette termékennyé ezt a földet. Amint én cselekszem, ahogy én gondolkodom, azt várom a velem együtt visszamaradt testvéreimtől, maradjon mindenki ott, ahová a sors állította. Az Úristen áldását kérem minden, bárhol élő magyar testvéremnek. Nagyon elmélyült, igazán hős és szent vérünket ünnepeljük ma.

Mindig megemlegetik, ha Esterházy János szóba kerül, biztos ma is meg fog történni. Arra a bizonyos parlamenti felszólalásra gondolok, a politikusok bizonyára pontosan tudják, hogy mit jelent egyedül ellenzékinek lenni, úgy, hogy senkit nem gyűlölök, de az igazság mellett kiállok. Pápánk mondja mindig, hogy az igazságot ki kell mondani az események kapcsán, de a személyre mindig irgalommal kell tekinteni. Ezt tette ő is. Nem is a parlamenti felszólalásának az indoklását szeretném felolvasni, hanem egy zsidó asszonynak a vallomását. Azt mondja ez az asszony, „az országhatáron átkerültek közül sokan Esterházy Jánosnak köszönhetik menekülésüket”.

Ez az asszony így emlékezik Esterházyra: „A férjem egy napon találkozott az utcán Esterházy Jánossal, akit nem is akart köszönteni, mert akkor már nem lehetett nyilvánosság előtt zsidókkal mutatkozni. Esterházy János átjött a hosszú utca másik oldalára, és megkérdezte a férjemet: Miben segíthetek?” Nem sokkal később egy magyar útlevelet adott a férjének a meneküléshez. Esterházy János nem szolgált rá az őt ért rágalomokra.

Megszentelt földbe temethetjük el

Mi, akik akkor Szlovákiában éltünk, ismerjük a valóságot. Esterházy megérdemli az igazak fáját Izraelben. Nem tudok még egy személyt megnevezni, aki annyit tett volna a zsidókért, mint ő. Aztán jön a keserű időszak, tizenkét évi kemény próbatétel a Gulágon, majd a csehszlovák börtönökben. Politikustársa, Csáky Mihály, akivel együtt voltak a Gulágon, ezt írja: „Ahogyan süllyedtek a többiek, ő úgy nőtt nagyra, egyre nagyobbá kötöttünk, a közéleti férfiből a szó legnemesebb értelmében emberré.” Ugyanolyan sanyarú sorban volt, mint a többiek, mégis talált rá módot, hogy rajtuk segítsen. Megosztotta elégtelen ebédjét, tanácsokkal látta el őket, példát mutatott. Többet tett. Mély keresztény hitét, határtalan bizalmát az igazság győzelmében fogolytársai vizsgálására és felemelésére használta. Levette az emberi gyarlóságokat és csak a magasabb, szentebb célok érdekében élt.

És még egy fogolytársnak, a nyitrai rektornak, aki szintén vele volt az egyik börtönben, visszaemlékezését hadd idézzem: „Magatartása példa volt mindannyiunk számára. Ő belsőleg volt szabad ember. Felül tudott emelkedni mindazon, ami körülvette, és ezt hitének, mély istenhitének köszönhette. Ebben példa volt számunkra. Szabadabb volt azoknál, akik a bilincset a kezükre rakták. Értelmet adott szenvedésének a hite és az, hogy saját szenvedését Krisztus szenvedésével tudta összekapcsolni” – írta Busák rektor úr.

Már csak egyetlen visszaemlékezés. Testvére Mariska, aki annyi szeretettel gondozta, írja: „Elszorult a szíve, ha arra gondolt, hogy megszenzenteletlen földbe temetik majd el, és ez mégis megtörtént vele.”

Testvéreim, elég sok évtized múlva ne ezen keseregjünk, mégis megtörténhet, hogy megszentelt földbe temethetjük el, a krakkói érsek úr, Rábek püspök úr és önmagam személyében. Azt az identitást szeretnénk megjeleníteni, ami az övé volt, így hármásban együtt. Bízom benne, hogy ez a gesztus megtermi gyümölcsét, ezt a szentelt földet, ahová most elhelyezzük az ő földi maradványait, tisztelni fogjuk, erőt merítünk itt és imádságra lesz lehetőségünk. Köszönöm mindazoknak, akik ezt a mai szép megemlékezést lehetővé tették, ezt a gyönyörű emlékkertet létrehozták, s akik annyit fáradoztak, hogy az ünnep tényleg békességet közvetítsen ebben az országban. Ámen.

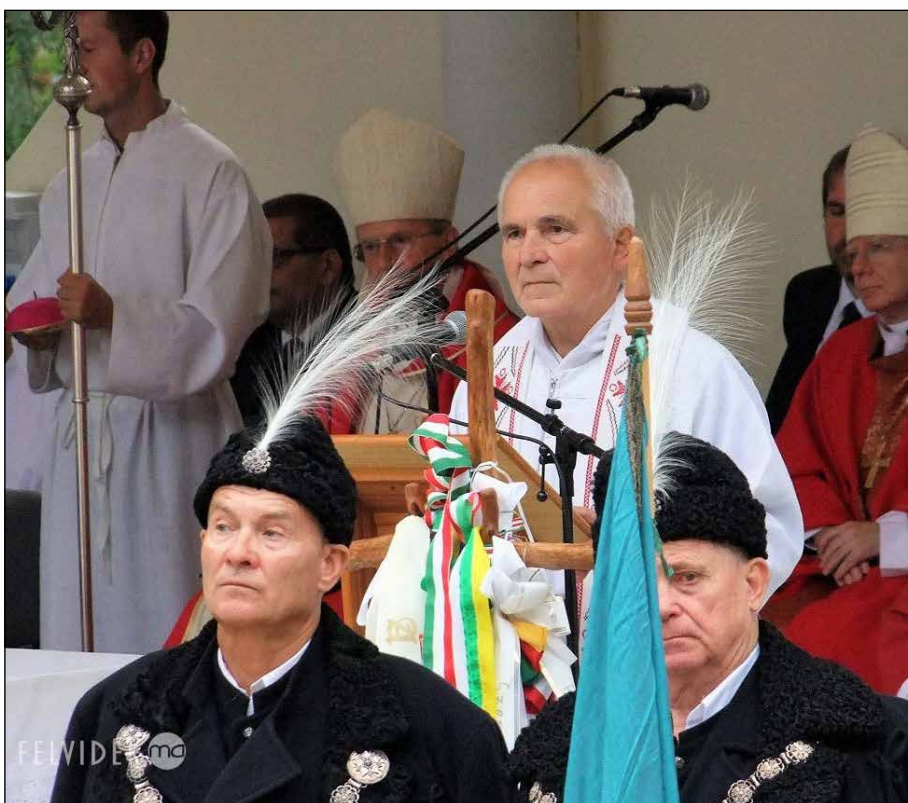
Lízna atya tanúságtétele Esterházy Jánosról

Esterházy János újratemetési szertartásán Csehországot František Lízna jezsuita szerzetes képviselte, akinél hitelesebb megszólalót nem is hallhattunk volna. Újra kijelentette, hogy amikor az orvosok már lemondtak róla, a halálos betegségéből az Esterházy Jánoshoz intézett imák gyógyították meg.

Lízna atyát a felvidéki magyarok akkor ismerték meg, amikor a mírovi börtönben teljesített papi szolgálatot. Az alsóbodoki megemlékezésen most nagy nyilvánosság előtt elmondta, hogy

Molnár Imrével és a fiatal felvidéki papokkal, majd a nagy számban útra kelő zarándokokkal való találkozása, Esterházy János életútjának megismerése milyen fontos fordulatot jelentett az életében.

Mírovban 2000-ben állítottunk emléktáblát Esterházy Jánosnak Molnár Imre kezdeményezésére, a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének osztravai elnöke,

František Lízna jezsuita szerzetes az alsóbodoki kegyeleti ünnepségen

néhai Mónus Ferenc hathatós közreműködésével, a falu polgármesterének bevonásával. A sors által megadatott számomra, hogy a Magyarok Világszövetségében felvidéki tanácsnokként én szerveztem az emléktábla avatását. Az ezzel kapcsolatos rossz emlékeimet, az MVSZ-ben uralkodó akkori viszonyokat itt nem érdemes felidézni, elég annyit megjegyezni, hogy a rabtemetőben felállított fekete márványtábla elhelyezésekor nagyon körültekintően jártunk el. Elsősorban azzal, hogy a tábla Esterházy szenvedési helyszínére emlékezteti az arra járókat, hiszen – mint később beigazolódtott – a hamvait, a hatalom számára oly félelmetes urnát, melyet nem adtak ki a családnak, nem Mírovban földelték el. Fontos lépés volt az is, hogy a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetségének a Mírovhoz legközelebbi helyi szervezetét, az osztravai magyarokat vontuk be, mert ők magukénak érzik az emlékhelyet, ennek köszönhetően hagyományosan, minden évben szerveznek megemlékezést. Az emléktábla a lengyel rabok emlékműve mellett van, és mára zarándokhellyé vált számunkra. Mírovban, ebben az eldugott zsákfaluban, a cseh-szlovák-lengyel határ közelében nincs semmi látnivaló a félelmetes börtönépületen kívül, az időjárás is zord, ezért jó döntés volt a részünkről, akik a megemlékezéseket szerveztük, hogy az emlékmű felavatása utáni években már nem márciusban, hanem júniusban kerül sor a hagyományos tiszteletadásra.

Lízna atyával Molnár Imre történész, Esterházy János életének és pályafutásának legavatottabb ismerője vette fel a kapcsolatot a kilencvenes évek végén, amikor az emléktábla Mírovban még nem állt, ő kezdeményezte, hogy Esterházy tisztelői bemehessenek a börtön területére, a börtönkápolnába, pedig ez szigorú szabályokhoz kötött, és hosszadalmas procedúrával járt.

Akik ennek a részesei voltak, bizonyára emlékeznek, hogyan fogadott bennünket František Lízna atya. Egyszerű szavakkal megvallotta, hogy miután alaposabban utánanézett, ki is volt Esterházy János, akit a magyarok ennyire tisztelnek, testvérré talált az üldözött politikusban. Őt magát ötször börtönözték be a totalitarizmus idején, ezért a kommunisták által kegyetlenül meghurcolt Esterházy Jánossal azonnal sorsközösséget vállalt.

František Lízna jezsuita szerzetes hálásan kezét csókolt Esterházy Alízna

Emlékezetesek maradnak a többször megisméltendő zarándokutunk egyikén mondott szavai is: A börtönben működő kápolna valójában csak akkor telik meg emberekkel, ha magyarok jönnek, és Esterházy János lelki üdvéért imádkoznak. A mírovi börtönben olyan súlyos vétkekért elítélt köztörvényes rabok ülnek, akiket az örök az udvarra sem szívesen engednek. De maguk a rabok sem vágnak szentmisére. A bársonyos forradalom utáni években felújították a kápolnát, de sajnos kihasználatlanul áll.

Alsóbodoki megszólalásában most keserűen említette a börtön egykori vezetőit, akik 2003-ban eltávolították őt a szolgálati helyéről. Valószínűleg ezzel is összefügg, hogy a magyar zarándokok néhány kísérlet után már nem mennek a kápolnába, hanem a rabtemetőben lévő emlékműnél róják le kegyeletüket.

Lízna atya nehezményezi, hogy az olműtzi érsek nem jött el az alsóbodoki eseményre.

Számunkra a kkrakkói érsek, a magyarországi és a szlovákiai tábori püspökök részvételével a főpapi szertartás méltóságteljes volt így is, de hogy érthető legyen, miért beszélt erről a szerzetes Alsóbodokon, tudatosítanunk kell, hogy az olműtzi székesegyház és érsek szerepe nagy jelentőséggel bír Esterházy János emlékének őrzése és a boldoggá avatásának ügyében. János gróf a mírovi börtönkórházban adta vissza lelkét a teremtményének (Mírov az olműtzi püspökség fennhatósága alá tartozik), ezért a boldoggá avatása, amelyért oly sokan imádkozunk, innen indulhat el.

Ahogy Lízna atya Alsóbodokon elmondta, súlyos betegséggel, gyógyíthatatlan rákkal küzdött, és tudja, hogy az Esterházy Jánoshoz intézett imáknak köszönheti gyógyulását. Ugyanis 2007-ben az olműtzi Szent Vencel székesegyházban Esterházy János lelki üdvéért szentmisét tartottak, akkor és későbbiek során is a felvidéki hívek az ő gyógyulásért is fohászkodtak. Az emlékezetes szentmisét megelőző napon az olműtzi érseknél tett látogatás során értesült az Esterházy-tisztelők kisebb küldöttsége arról, hogy Lízna atya súlyos beteg. Esterházy Alíz is jelen volt

a beszélgetésen, és kíséretében ott volt többek közt Molnár Imre, Karaffa János atya – aki Bakán és Felbáron szolgált –, valamint Farkas Zsolt akkori fiatal somorjai káplán. Ők is tanúsítják, hogy az olmützi érsek arra buzdította őket, hogy Esterházy Jánoshoz intézett imákkal igyekezzenek a beteg szerzetes számára gyógyulást kieszközölni az Úrnál, mert az a boldoggá avatási eljárást segítené.

És most hallhattuk Alsóbodokon a szabadtéri oltár előtt Lízna atya tanúságtételét. Az orvosok már lemondtak róla, a rák elhatalmasodott a szervezetében, ő néhány héttel az olmützi szentmise időpontja után mégis hosszú zarándokútra indult és onnan gyógyultán tért haza. Egy év múlva értesült a felvidékiek imáiról, azóta meggyőződése, hogy az Esterházy Jánoshoz intézett imáknak köszönheti a gyógyulást.

A most 76 éves jezsuita szerzetes energikus, lendületes megnyilvánulása mindannyiunk számára felejthetetlen pillanat marad. Esterházy János lányának, Alízna hálából kezet csókol, amiért ilyen kitartóan küzd édesapja rehabilitálása, boldoggá avatása érdekében. A magyaroknak elismerését fejezte ki bátorságukért, a kommunizmus elleni küzdelmükért és az Esterházy János szülőföldjén megszervezett megemlékezésért.

Örülünk, hogy Lízna atya velünk volt, amikor Esterházy János hamvait végre szülőföldjén, az ő emlékére épített megszentelt kápolnában végső nyugalomra helyezték.

Pogány Erzsébet

Paulisz Boldizsár mindannyiunk számára példaképül szolgálhat

A Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetésben részesült Paulisz Boldizsár iskolaalapító, az alsóbodoki Szent Kereszt felmagasztalása kápolna, Esterházy János végső sírhelyének építtetője. A kitüntetést Pető Tibor, Magyarország pozsonyi nagykövete adta át október 20-án Pozsonyban, a nagykövetség épületében.

Pető Tibor elmondta: Magyarország államfője és miniszterelnöke arra kérte őt, hogy egy kifejezetten erre a célra rendezett ünnepség keretében adja át az elismerést, ne pedig egy rendezvényen, ahol öt percig tartana az átadás. Pető Tibor beszédében kiemelte: „Olyan kiváló ember díjátadójára gyűltünk össze, aki sokat tett a nemzetéért. Mindannyiunknak vannak álmai, s ezek az álmok az

Pető Tibor nagykövet átadja a kitüntetést

embert elkísérik egész élete során. Ám nagyon keveseknek adatik meg, hogy amit megálmodnak, valóra is tudják váltani.”

A nagykövet szerint Paulisz Boldizsár az álmaiért nagyon sokat dolgozott, amelynek köszönhetően néhány hete egy olyan eseményre került sor, amelyen feltöltődhetett a felvidéki magyarság. Egy közösségnek csak akkor van esélye a túlélésre, ha vannak olyan kiválóságaink, akik irányt mutatnak, akik mellé és mögé fel lehet sorakozni – jelentette ki Petó Tibor.

Nincs középút

Paulisz Boldizsárt a Pozsonyi Magyar Intézet igazgatója, Molnár Imre méltatta, aki a díjazott egy korábbi önvallomásából idézett. „Hogy pontosan mi az emberi élet célja és küldetése itt a földön, ezt csak akkor érti meg az ember, ha mélyen leás a lelkében és a hétköznapi örök gondjain túl is jut ideje az önvizsgálatra – s talán nem túl nagy szavak – az élet értelmének fürkészésére. E kutakodás legmegfelelőbb helye az emberi szív” – így gondolta ezt Boldizsár barátunk, mintegy megerősítve Saint-Exupéry szavait: „Mert jól csak a szívével lát az ember.”

S a szívvel való látás tud elvezetni bennünket az olyan lényegi felismerésekhez, amelyek egyszer, s mindenkorra meghatározzák az ember földi útját. E felismerés saját életére kiható következményeit pedig így fogalmazta meg utólag: „Egy ilyen (ön)vizsgálódás alkalmából tudatosítottam, mily súlyos helyzetben van a felvidéki magyarság, s az anyanyelvünk, különösen itt a Zoboralján, ahol én is élek.” Nem valamilyen felhőkben járó világfájdalom fogalmazódik hát meg lelkében, hanem parasztember felmenőinek ősi ösztöneivel elsősorban a saját háza táján néz körül, s aki szívvel lát, az nem tudja nem észrevenni a bajt, a veszélyt, a pusztulás csalhatatlan előjeleit” – mondta Molnár Imre, majd hozzátette: „Egy ilyen felismerés után pedig már nincs középút az ember számára.”

„A gondolkodó és érző ember felelősségének tudatosítása, s az arra adott becsületes válasz aztán szinte automatikusan megteremtette számára a folytatást: „Mert aki egyszer az eke szarvára tette a kezét, az többé nem tekintgethet visszafelé, Paulisz Boldizsár pedig előre néző ember, olyan, aki engedi, hogy szívét, esztét és kezét a Gondviselés vezesse egyre nagyobb kihívások irányába és útjára” – mondta Molnár Imre.

Több száz lelket sikerült megmenteni a magyarság számára

Paulisz Boldizsár köszönetet mondott a kitüntetésért, majd visszatekintett az elmúlt évtizedekre. 1995-ben határozták el, hogy Zoboralján középiskolát létesítenek. Az iskola létrehozásának ötlete akkor támadt, mikor Bárdos Gyulával és Ladányi Lajossal egy nyitrai konferencián voltak, ahol a magyar oktatás is szóba került. Köszönet illeti Pék Lászlót, Duray Miklóst és Szigeti Lászlót is a középiskoláért, amelyért öt éven át dolgoztak. Paulisz Boldizsár szerint nem volt hiábavaló ez az öt év üresjárat, hiszen azóta több száz magyar lelket sikerült megmenteni.

A kitüntetett köszönetet mondott családjának és a kitüntetésen jelen lévő barátainak is, hiszen nélkülük nagyon nehezen lehetett volna felépíteni az iskolát és a nemrégén felszentelt kápolnát. Ahogy fogalmazott: a sűrű hétköznapi élet a kemény robot jellemzi a családot, annak érdekében, hogy a céljaikat elérjék.

Szívünk kápolnája

A kápolna felépítése kapcsán Paulisz Boldizsár kifejtette: „Amikor úgy éreztem, hogy erőm a vége felé közeledik, akkor jöttek a támogatók és egy bizottság alakult, amelynek sokan közületek is a tagjai voltak. Jöttek ezek az emberek, akik szavaikkal és hozzáállásukkal erőt adtak, így sikerült befejezni a kápolnát. Van köztünk egy ember, aki a kápolnát egy olyan szóval jellemezte, amely hatalmas erőt adott nekem. Úgy éreztem, hogy nem szabad megállni, be kell fejezni. Ez Batta Gyuri volt, aki azt írta az egyik cikkében: ez a szívünk kápolnája. Ennél több akkor nem kellett nekem. Éreztem, hogy ez egy közös ügy.”

Paulisz Boldizsár a kápolna építésének előkészítéséért és kivitelezéséért köszönetet mondott Lencsés Zsoltnak, Hajtman Bélának, Molnár Imrének, valamint az összes olyan embernek, akik a kőművesmunkáknál is segítettek.

Életem legszebb napja

Esterházy János végre végakarátának megfelelően hazatalált, ez pedig többet jelent, mint gondolnánk – mondta köszöntőjében Paulisz Boldizsár. Felidézte a mártír gróf lányának szavait, amelyek a szeptember 16-ai szertartás után hangzottak el: ez volt életem legszebb napja. A felszentelés óta több száz zarándok látogatott el a kápolnához, és a közeljövőre vonatkozóan pedig szintén több csoport jelezte érkezési szándékát. Ezért sem volt hiábavaló a munka és Esterházy János újratemetése – mondta a kitüntetett.

Neszméri Tünde

A családtagokkal és az alsóbodoki küldöttséggel – akik mindenben segítik Paulisz Boldizsárt

Erős képviselettel az erős régiókért

A Magyar Közösség Pártja jelöltjei a megyei választásokon

2017. november 4-én megyei választásokat tartanak Szlovákiában. A Magyar Közösség Pártja jelöltjei öt megyében indulnak, az alábbiakban bemutatjuk őket.

Az MKP két megyében (Nagyszombat megye és Nyitra megye) indít önállóan megyei elnökjelöltet, mégpedig Berényi József, illetve Farkas Iván személyében. Két megyében (Pozsony megye és Kassa megye) koalíciós jelöltet támogat a megyefőnöki tisztségre. Összesen 87 megyei önkormányzati képviselőjelöltük van, Pozsony megyében 6, Nagyszombat megyében 15, Nyitra megyében 27, Besztercebánya megyében 15, Kassa megyében 24.

POZSONY MEGYE

Pozsony megyében a széles jobboldali koalíció részese az MKP. A megyei elnöki tisztségre a 2-es számmal induló Juraj Droba (SaS) koalíciós jelölt.

Az MKP jelöltjei a koalícióban:

Pozsony város:

51 éves, mérnök, megyei képviselő, Férjezett, két gyermeke van, 3-as választókerület, Verecknye

36 éves, önkormányzati képviselő, férjezett, egy gyermek édesanyja, 4-es választókerület, Pozsonypüspöki

Szenci járás:

60 éves, megyei alelnök, MKP-alelnök / Férjezett, két gyermeke és négy unokája van. 21-es választókerület, Szenc város

59 éves, mérnök, Hegysúr polgármestere, megyei képviselő, nő, 3 gyermek édesapja 22-es választókerület

49 éves, mérnök, nő, három gyermek édesapja, éberhardi lakos, 24-es választókerület,

52 éves, Fél polgármestere, megyei képviselő, nő, öt gyermeke van! 24-es választókerület

NAGYSZOMBAT MEGYE - elnökjelölt: Berényi József**Dunaszerdahelyi járás**

43 éves, politológus, Nyárasd polgármestere, megyei képviselő, nő egy kislány édesapja.

50 éves, 24 éve Bős polgármestere, megyei képviselő, nő, két fiúgyermek édesapja.

50 éves, Dunaszerdahely polgármestere, ügyvéd. nő, két gyermek édesapja.

45 éves, közgazdász, két gyermek édesanyja. Családjával Nagyszarván él.

41 éves, az MKP elnöke, megyei képviselő, tanár, nő, két leánygyermek édesapja, családjával Nyékvárkonyban él.

46 éves, Somorja alpolgármestere. nő, két felnőtt fiúgyermek édesapja.

47 éves, gépészmérnök, Ekecs község polgármestere. nő, két fiúgyermek édesapja.

39 éves, tanár, iskolaigazgató, nő, két kislány édesapja, családjával együtt Nagymegyeren él.

Galántai járás:

31 éves, üzletkötő,
megyei képviselő,
nőtlen,
Királyrévben él.

50 éves, megyei
alelnök, nő, 2 fiúgyer-
mek édesapja, családjával
Alsószeliben él.

48 éves, pedagógus,
megyei képviselő, nő,
két gyermek édesapja,
Galántán él

41 éves, vállalkozó,
megyei képviselő, nő,
három fiúgyermek édes-
apja, Nagymácsédon él.

45 éves,
jogász,
egy gyermek édesanyja,
Hidaskürtön él.

66 éves, pedagógus, me-
gyei képviselő. nő, egy
gyermeke van,
Taksonyon él.

38 éves,
menedzser.
nő,
Pozsonyvezekényen él.

NYITRA MEGYE - elnökjelölt: Farkas Iván**Vágsellyei járás**

39 éves, jogász, megyei
képvisező. nő, két gyer-
mek édesapja, Zsigárdon
él.

41 éves, közgazdász,
nő, két fiúgyermek
édesapja. Családjával
Deákiban él

Negyed község polgár-
mestere, megyei kép-
viselő. Házas, három
gyermeke van.

32 éves, ügyvéd,
az MKP közigazgatási
alelnöke
hajadon, Pereden él

Komáromi járás:

45 éves,
iskolaigazgató,
megyei képviselő,
nős, Naszvadon él.

57 éves, közgazdász,
Csicsó polgármestere,
megyei képviselő. nős,
egy gyermek édesapja

52 éves, megyei
képviseelő. nős, három
gyermek édesapja,
Komáromszentpéteren él.

54 éves, építésztechnikus,
Gúta polgármestere,
megyei képviselő, nős,
két gyermek édesapja.

56 éves, Komárom
alpolgármestere,
nős, két gyermek
édesapja.

32 éves,
rendezvény szervező.
Dunamocson él.

51 éves, kertészmérnök,
iskolaigazgató, az MKP
mezőgazdasági alelnöke.
Karván él.

47 éves, orvos,
feleségével és négy
gyermekével Gútán él.

Nyitrai járás**Érsekújvári járás / Párkányi választókörzet**

46 éves,
Kolon község
polgármestere,
nős.

35 éves,
Köbölkút alpolgármestere,
nős, egy lánygyermek
édesapja.

51 éves, közgazdász
mérnök, Muzsla polgár-
mestere, megyei képví-
selő. ,az MKP gazdasági
alelnöke, nős.

60 éves, pedagógus,
megyei képviselő, nős,
két gyermeke van,
Párkányban él.

Érsekújvári járás és választókörizet

60 éves, gépészmérnök, Szímő polgármestere, nő, egy gyermek édesapja.

63 éves, Andód polgármestere, férjezett, két gyermeke van.

38 éves, a Komáromi Jókai Színház gazdasági igazgatója, nő, egy gyermek édesapja, Kamocsán él.

30 éves, ügyvéd, Érsekújvár alpolgármestere, nő, egy gyermeke van.

Lévai járás

45 éves, Zalaba polgármestere, férjezett, három gyermek édesanyja.

52 éves, vállalkozó, megyei képviselő, nő, két gyermeke van, Zselizén él.

50 éves, Nagyölvéd polgármestere, megyei képviselő. A listán függetlenként indul.

48 éves, iskolaigazgató, az MKP oktatási és kulturális alelnöke, férjezett, két gyermeke van.

38 éves, a nyitrai adóhivatal tanácsadója, nőtlen, Paláston él.

46 éves, iskolaigazgató, nő, három gyermeke van, Ipolyságon él.

31 éves, informatikai mérnök, nő, két gyermeke van, Ipolyságon él. A listán függetlenként indul.

BESZTERCEBÁNY MEGYE*Nagykürtösi járás*

orvos. 61 éves, nő, egy gyermeke van, Nagykürtösön él.

vállalkozó, megyei képviselő. 65 éves, nő, két gyermeke van, Apátújfalun él.

logisztikai asszisztens. 43 éves, férjével és gyermekével Ipolykeszin él.

Losonci járás

51 éves, iskolaigazgató, nő, négy gyermek édesapja, Losoncon él.

55 éves, építésmérnök, Ragyolc polgármestere, nő, egy gyermeke van.

40 éves, mérnök, tanár, Fülek város alpolgármestere, Füleken él.

33 éves, tanár, faiskola vezetője, nő, két gyermeke van, Bénán él.

54 éves, a Füleki Gimnázium tanára, férjezett, három gyermeke van, Füleken él.

Rimaszombati járás

65 éves, vállalkozó,
megyei képviselő, nő, 3
gyermeke van,
Rimaszombatban él.

28 éves,
építészmérnök,
nőtlen,
Rimaszombatban él.

45 éves, sebész-főorvos,
megyei képviselő, nő, 4
gyermeke van,
Rimaszombatban él.

60 éves, Rimaszombat
alpolgármestere, megyei
képviseelő, nő, két gyer-
mek édesapja.

Nagyrócei járás

37 éves,
mezőgazdász,
egy gyermek édesapja,
Tornalján él.

52 éves,
hivatalnok, férjezett,
két gyermeke van,
Tornalján él.

67 éves,
Tornalja polgármestere,
férjezett.

KASSA MEGYE - koalíciós elnökjelölt:**Rozsnyói járás**

37 éves, az SzKC mun-
katársa, a Felvidek.ma
tudósítója, egy gyermek
édesanyja, Lekenyén él.

50 éves,
építészmérnök,
nő,
Tornagörgön él.

51 éves,
vállalkozó, nő, három
gyermek édesapja,
Rozsnyón él.

Kassa környéki járás

45 éves,
Debrőd polgármestere.
férjezett, két gyermek
édesanyja.

26 éves, mérnök
vállalkozó,
nőtlen,
Szepsiben él.

32 éves,
jogász,
Buzitán él.

55 éves, a Víz és élet
szervezet igazgatója, nő,
2 gyermeke van,
Szepsiben él.

60 éves, biztonsági
mérnök, a Csemadok
országos alelnöke, nő,
egy gyermeke van,
Szepsiben él.

48 éves,
Szádudvarnok-Méhész
polgármestere. nő, két
gyermek édesapja.

24 éves, jogász,
ügyvédi asszisztens.
nőtlen,
Makracon él.

64 éves, megyei alelnök.
nő, három gyermeke
van, Szepsiben él.

Kassa város - 1. választókörizet

51 éves, községi főellen-
őr, nő, három leány-
gyermek édesapja, Kassa
– Északvárosban él.

49 éves, informatikai
tanácsadó, nő, egy
leány és egy fiúgyermek
édesapja, Kassa – Óvá-
rosban él.

Kassa város - 2. és 4. választóközvet

57 éves, menedzser, férjezett, két gyermek édesanyja, Kassa-Peres részben él.

55 éves, technológus, mérnök két gyermek édesapja, Kassa – KVP részben él.

42 éves, erdőmérnök, nős, három fiúgyermek édesapja, Kassa – Nyugatváros részben él.

39 éves, politológus, férjezett, egy gyermek édesanyja, Kassa – Dél-város részben él.

Töketeresbesi járás

48 éves, vegyészmérnök, Kistárkány polgármestere, férjezett, két gyermek édesanyja.

46 éves, Kisgéres polgármestere, nős, három gyermeke van.

30 éves, projektkoordinátor, nőtlen, Leleszen él.

60 éves, Nagytárkány polgármestere, megyei képviselő, nős, két gyermek édesapja.

53 éves, pedagógus, nős, 2 gyermeke van. Kistárkányban él.

30 éves, speciális pedagógus, nőtlen, Királyhelmeccen él.

Nagymihályi járás:

31 éves, újságíró, kultúrmenedzser, nőtlen, Kaposkelecsényen él.

Ma Nálatok! Holnap Nálunk?

A kárpátaljai magyarokért tüntettek Nagytárkányban

A Magyar Közösség Pártja, a Csemadok, a Köz-Ért Polgári Körök és a Via Nova ICS közösen október 1-jén, „Ma nálatok, holnap nálunk” címmel tiltakozó nagygyűlést szervezett a rendelet ellen Nagytárkányban a hármashatár közelében.

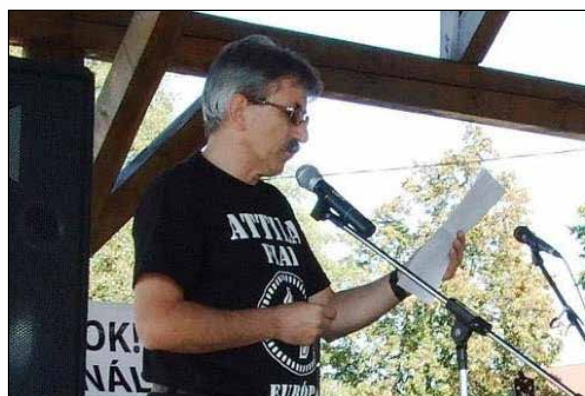
Petro Olekszijovics Porosenko Ukrajna elnöke szeptember 25-én aláírta a kijevi parlament által szeptember 5-én elfogadott új oktatási törvényt, amely a kisebbségi nyelveken történő oktatás visszaszorítása miatt éles vitát váltott ki belföldön, de több ország, köztük az Ukrajnával szomszédos Magyarország, Románia, Moldávia és Lengyelország is tiltakozott a nemzetiségek anyanyelven történő oktatásának visszaszorítása ellen.

Az Országgyűlés összhangban ítélte el a jogtipró ukrán oktatási törvényt

Teljes összhangban ítélte el az Országgyűlés a jogtiprónak tartott ukrán oktatási törvényt, az erről szóló javaslatot mind az öt parlamenti párt elfogadta. A jogszabály ahelyett, hogy az európai normáknak megfelelően, a közösségi önkormányzatisággal összhangban bővítené és védené az anyanyelven való tanulás jogát, a korábbi szinthez képest drasztikusan szűkíti azt – olvasható

Kiss Beáta, az MKP oktatási alelnöke

Fehér István az SZMPSZ állásfoglalását olvasta fel

az Országgyűlés határozatában, amely rögzíti, hogy a törvény ellehetleníti a kisebbségi nyelveken folyó anyanyelvi oktatást, és bezárásra ítélt valamennyi, az ukrántól eltérő nyelven működő alap-, közép- és felsőfokú oktatási intézményt.

A tiltakozó összejevetelre nagy számban érkeztek magyarországi, kárpátaljai és erdélyi tüntetők. Felvidék több régiójából is külön buszokkal érkeztek Nagytárányba a kárpátaljai magyarokkal szolidáris részvevők.

Október elsején délután verőfényes napsütésben kezdődött rendezvény nyitóversét Borso Ákos, Radnóti-díjas szavaló mondta el. Ezután a közéleti személyiségek: Kopasz József, Nagytárány polgármestere; Furik Csaba, Kisgéres polgármestere; Kiss Beáta, az MKP oktatási alelnöke tiltakozó üzenetei hangzottak el. Az MKP Országos Elnökségének tagjai közül Samu István főszervező, a Via Nova Ifjúsági Csoport képviselőjében pedig Ilko Zoltán szólt a jelenlevőkhöz, de jelen volt az MKP Országos Elnökségének rimaszombati tagja, Cziprusz Zoltán is.

Térj észhez Ukrajna!

A Csemadok országos elnökségi tagjai közül Varga Tibor kért szót, aki a jelenlegi ukrán helyzet abszurd vonásait ecsetelte, kiemelve, hogy miközben megoldatlan problémák tömkelege, létbizonytalanság, gazdasági romlás és elhúzódó háború sújtja az országot, annak vezetése azon dolgozik, hogy újabb ellenségeket szerezve megfossza lakosságának egy részét az anyanyelvi oktatás lehetőségétől. „Térj észhez Ukrajna! Isten óvja Kárpátalját! Tartsatok ki magyarok!” – fogalmazott Varga.

A SZMPSZ nyilatkozatban reagált

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének állásfoglalását Fehér István ismertette a jelenlevőkkel: „A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége határozottan elítéli az ukrán oktatási reform jelenlegi formában való bevezetését, amely hátrányosan érinti az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségeket, megfosztva őket az anyanyelven való tanulás lehetőségétől. Megítélés-

A rozsnóiak egy csoportja

sünk szerint a teljes körű magyar nyelvhasználat iskolai korlátozása létében veszélyezteti a kárpátaljai magyarságot, beláthatatlan következményekkel járhat annak fennmaradását illetően. Meggyőződésünk, hogy a kisebbségek számára az államnyelv, mint idegen nyelv elsajátítása csak a tökéletes anyanyelvi tudás birtokában lehetséges. Erre épülnek az idegen nyelvek, melyeknek bármilyen szintű elsajátítása az oktatás módszerének függvénye. Ez az ukrán oktatási törvény az őshonos kisebbségek anyanyelven való tanulásának jogát csorbítva kívánja erősíteni az ukrán nyelv jelenlétét az alapiskolától kezdődően az egyetemig bezárólag. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége elfogadhatatlannak tartja ezt az alapvető emberi kisebbségi jogokat sértő jogszabályt, szolidaritásáról biztosítja a Kárpátalján élő nemzetársainkat, támogatja tiltakozásukat és ellenállásukat az anyanyelvi oktatás teljes körű megőrzéséért” – szögezi le az SZMPSZ állásfoglalása.

A jövőben hasonló dolog bárhol megtörténhet

Az erdélyi magyarok üzenetét Csomortányi István, az EMNP Bihar megyei elnöke tolmácsolta, aki közölte: „Értjük és jól tudjuk, hogy mi jár az ukrán vezetők fejében. Bátorítja őket az is, hogy az EU-nak fontosabb a papír nélkül érkezők sorsa, mint az őshonos nemzeté. Mi azonban azt valljuk, hogy a magyar nemzet sorsa egy és oszthatatlan” – mondta.

A szomszédos országok közül csak Szlovákia hallgat

A Kárpátalja részéről Brenzovics László parlamenti képviselő, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) országos elnöke szólt a jelenlévőkhöz, aki leszögezte, az összetartozás érzését nem lehet a magyarságból kiölni. Azonban a migránsok ügyében máskor oly érzékeny

unió nem hallatja a hangját az ukrajnai kisebbségeket érintő jogsérelmek ügyében. Brenzovics arra is felhívta a jelenlévők figyelmét, hogy az ukrán oktatási törvény kapcsán szinte valamennyi szomszédos állam tiltakozott kivéve Szlovákiát, pedig az ott élő szlovákokat is érinti a hátrányos megkülönböztetés. „Oda kell figyelni, mert ha az EU elfogadja ezt az ukrán precedenst, akkor a jövőben hasonló dolog bárhol megtörténhet. Felemelő, hogy a bodrogközi, a felvidéki magyarság érti a gondunkat és cselekvően lép fel ellene” – mondta.

A megmozdulás hangulatát emelték a népszerű Vadkerti Imre – Zsapka Attila duó által előadott nemzeti ihletésű közismert dallamok.

A rendezvény zárónyilatkozata

A tiltakozó nagygyűlés résztvevőinek a következő zárónyilatkozatot olvasták fel:

Ma Nálatok! Holnap Nálunk? Kiállunk a kárpátaljai magyarokért!

Európában a jelenlegi időszámítás szerint 2017-ben járunk. Ukrajnában, jóhiszeműen is csak 1978 van. A Szovjetunióban ekkor kezdték bevezetni a nyelvi totalitarizmust a nem oroszul beszélő állampolgárok kulturális megsemmisítésére az iskolákban. Ukrajna rossz tanonc vagy lassan fasizálódó állam, hogy negyven év múltával rossz példát követve, a szovjet idők gyakorlatát idézve olyan törvényt hoz, amely ütközik az alaptörvénnyel és az ország nemzetközi vállalásaival. Lehetetlenné téve a számbeli kisebbségben lévő, nemzeti közösségek anyanyelvi oktatását az alapiskola ötödik osztályától a főiskoláig.

Kérdés: Ukrajna Európa része vagy a Szovjetunió vadhajtsága? Ha az utóbbi, akkor ez még csak a kezdet.

Amennyiben európainak deklarálja magát, biztosítania kell a nyelvi szabadságot, a regionális speciális jogköröket az őshonos nemzeti közösségeknek, az anyanyelven való művelődés lehetőségét

és jogát, vagyis az autonómiát. Amennyiben ezt nem teszi lehetővé, sose válhat az európai államok közösségének tagjává.

Mi azt az Ukrainát támogatjuk, amelyik azonos jogot biztosít minden nemzeti közösségének és állampolgárának a megmaradásra, a gyarapodásra.

A nyilatkozatot eljuttatják az Európai Parlament minden magyar képviselőjéhez, azzal, hogy az felolvasásra kerüljön a plénum előtt.

A nagygyűlés a nemzeti imádságunk, a Himnusz közös eléneklésével ért véget.

A Felvidék.ma portálnak az eseményt követően Samu István így nyilatkozott: „A mai nap gyors reagálású akció eredménye, amit ahhoz régióhoz, ahol a probléma kialakult minél közelebb kívántunk vinni. Úgy érem ez sikerült nekünk, hiszen itt vannak azok az emberek, akik a Felvidék hangadói Dunaszerdahelytől – Nagykaposig, velük sikerre lehet vinni ezt az ügyet, nem engedve, hogy bárminemű jogsérelem érje az anyanyelvi oktatást. Mi felvidéki magyarok nagyon jól érezzük ennek a veszélyét, hiszen már a 70-es, 80-as és 90-es években hasonló próbálkozásokat már átéltünk. Fenn áll a veszélye annak, hogy az ukrajnai rossz példa más, határon túli magyarlakta területeken is ragadós lesz – másutt is veszélybe kerülhet a magyar nyelvű oktatás ügye” – figyelmeztetett Samu.

Mit vár a mai rendezvénytől faggattuk tovább Samut? „Azt, hogy kondícióban maradunk, hogy a Felvidék reagál a Kárpát-hazában jelentkező gondra, hiszen, ha bárhol jogsérelem ér egy magyart az nem csak az ő egyedi jogsérleme, hanem az egész nemzeti közösségünk jogsérleme, ezért örülök annak, hogy szolidaritást vállal a felvidéki magyar közösség a kárpátaljai magyar közösséggel. A kárpátaljai testvéreinket ért jogsérelem egyben minket is ért jogsérlemt jelent” – mondta el portálunknak a tiltakozó akció ötletgazdája és főszervezője.

Samu István, az MKP Országos Elnökségének tagja is felszólalt

Kísért a múlt

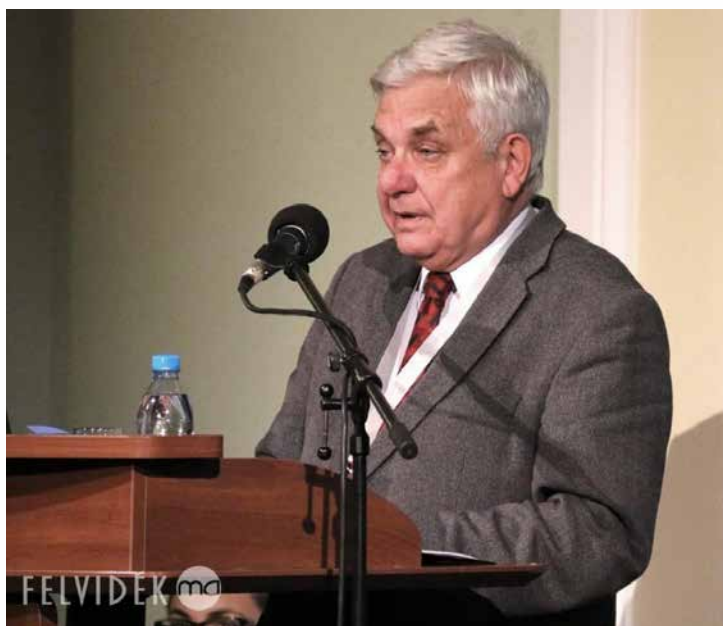
Furik Csabától, Kisgéres polgármestere a Felvidék.ma-nak így nyilatkozott a tiltakozó akcióról: „Ismerve a mai szlovákiai helyzetet, tudván mennyire apolitikusak az emberek, úgy gondolom, hogy fel kell ráznunk őket. Mert azokat a jogtalanságokat, amit a szomszédos kárpátaljai régióban most véghez kívánnak vinni szó nélkül hagyjuk, akkor a jövőben bármelyik utódállamban megcsinálhatják ugyanazt. Kísért a múlt, nálunk is volt több hasonló kezdeményezés, például az alternatív oktatás bevezetésére tett próbálkozás. Amikor megalakult Ukrajna még irigykedve néztük, hogy ott a magyar zászlót, a címet és a megnevezéseket milyen bátran használják. Eltelt két évtized és ott tartanak, hogy nemzet államot akar építeni Ukrajna az ott élő kisebbségek rovására. Azt várom, hogy a Kárpát-medence szerinte megvalósuló tiltakozás hatására meghátrál az ukrán hatalom. Nem lehet úgy építeni egy államot, hogy a ház meg a föld kell, de annak a népnek a jogait, amely az adott területet lakja nem adják meg. Ez így a XXI. században szerintem nem megy” – fogalmazott Furik.

Szegedy László

A nemzet változásai és a nemzeti azonosságtudat

Duray Miklós előadása a Széchenyi Társaság Nemzettudat és nemzeti identitás c. konferenciáján Sopronban, 2017. szeptember 30-án

Kissé megtévesztő címet adtam előadásomnak, mert inkább a nemzeti és az emberi tudatlanságról, a magukat okosnak vagy mindentudónak sejtetőkről, a tudósálcák és a figyelmetlen szajkózók okoskodásáról és félrebeszéléséről, a figyelmetlenek félreértelmező vagy félreértelmezhető megszólalásairól, a valóságot gépszerűen félremagyarázók szóhasználatáról és a politikusok szóhasználati felszínességéről szeretnék beszélni. Értelemszerűen, nem a nemzetről és a nemzeti tudatról, hanem a nemzetfelejtésről és a nemzeti tudatlanságról kívánok néhány szót szólni.

Duray Miklós a Széchenyi Társaság Nemzettudat és nemzeti identitás c. konferenciáján (Fotó: Szinek János)

Ez év (2017) tavaszán, Budapesten a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumának összejövetele alkalmából a Hold utcai President szállodában töltöttem két éjszakát. A bejelentkezéskor elém tettek egy űrlapot, amit lehet, hogy csak egyszerű nyilvántartásnak kell tekinteni, de nem kizárt, hogy a biztonsági szervek kapták meg, régen. Tehát nem ez a lényeg, hanem az, hogy a kérdés, ami az űrlapon, a sok közül, az egyik kitöltendő kocka sarkában volt olvasható. A kérdés magyar szövege szerint a nemzetiséget kellett beírni, magyarul nemzetiséget, ilyen kérdést ...

Az angol szöveg szerint, pontosabban ebben a rubrikában szereplő angol szöveg szerint a Nationality kérdésre kellett válaszolni, aminek az angol ismert tudatzavar szerint két jelentése van. Az egyik értelemszerűen nemzetiséget jelent, a másik jelentése: állampolgárság. Persze tudjuk, nem sok nyelvismeretünk és jártasságunk alapján is, hogy az állampolgár angol nyelven citizen, az állampolgárság pedig citizenship. Az állampolgárságnak a nemzetiséggel való összekeverése vagy azonosítása pedig nem csupán nyelvi vagy tudati, hanem felfogásbeli kérdés is.

Elhiszem az angoloknak, hogy létezhet egy brit tudat, de azt nem hiszem el, hogy van brit nemzetiség, mint ahogy nincs is, esetleg néhány állampolitikus vágyálma, ha lenne, persze Nagy-Britannia Európai Unióból való kilépésének során ennek csökken a valószínűsége, mint ahogy csökken a skótoknak és Skóciának a megmaradása a brit államközösségen, egyesek szerint azonban ez nem államközösség, hanem nemzetközösségen belül.

Elhittem az egykori Jugoszlávia lakói közül azoknak, akik sem horvátnak, sem szerbnek, sem szlovénnek és egyéb nyugat balkáni etnikum vagy nemzet, vagy ottani szláv nyelvű közösség tagjának sem tekintették magukat, de valamilyen keverék délszláv nyelvet beszéltek, hogy az ő nemzetiségük jugoszláv, tehát azonos a nemzettudatuk az állampolgárságukkal. Ugyanezt nem hittem el a magát jugoszlávnak mondó magyar eredetűnek, mert a történelmi és kulturális kötődése szerint nem tartozott egyik jugoszláviai délszláv népcsoporthoz sem. Tőle azonban elfogadtam, hogy már nem tartja magát magyarnak. Nem vonom kétségbe Edward Beneš törekvésének politikai célszerűségét a csehszlovák nemzet létrehozására, aminek valószínű, hogy néhány ezer vagy egy ember esett áldozatul, nem tudom mi lett a sorsa a szerencsétlennek, aki Csehszlovákia szétesése után, nem fogadta el sem Szlovákia, sem Csehország állampolgárságát és Csehszlováknak tekintette magát. Nyilván egy nemlétező államnak a nemzetiségét nem csak az utódállamok nem ismerhetnék el, hanem nemzetiségnek sem. Ugyanakkor jó 50 éve a nemzetközi egyezmények nem ismerik el az állampolgárság nélküliséget és főleg nem az állam nélküli állampolgárságot. Mindenki valamely létező államnak a polgára. Ez több mint ötven éve így van.

De ebből az eszmefuttatásból a következő a kérdésem. Az állampolgárság az államhoz, tehát a belső valamint a külső jog szerint is meghatározott intézményrendszerhez köthető-e vagy a nemzethez, ami történelmi és kulturális egyediség és nincs jogi meghatározottsága. Egyszerűsítve a kérdést: az állampolgárság magyar vagy magyarországi?

A megkérdezettek többsége valószínűleg azt válaszolná, hogy magyar, pedig nincs igazuk, mert az állampolgárság magyarországi. Az állampolgárságnak sem szűk, sem tágabb felfogásban, a nemzethez nincs köze. Ez egy közjogi szerződés az állam és az egyén között. Ez létrejöhet a születés által, azaz természetes úton, amit azonban az egyénnek egy bizonyos életkorban valamilyen okmányon az aláírásával kell hitelesíteni. De létrejöhet az elődök révén, vagy azon személyeknek az állampolgárság felvételével, akik más állam fennhatósága alatt születtek. Az ilyen állampolgársági kötelezvény létrejötte ugyancsak hivatalos esemény, nyilatkozati vagy szerződéses ügy. Ezért az állampolgári kötelezéstől ki lehet zárni, ha nem teljesíti a törvényi feltételeket, vagy meg lehet tagadni az állampolgárság megadását, mint ahogy ez a 2011-től hatályos magyarországi állampolgársági törvény óta az állampolgárságot kérvényezők mintegy 3%-a esetében meg is történt. A nemzetből kitagadni azonban nem lehet, csak elfordulni lehet a nemzettől.

Az tagadhatatlan, hogy az állam és a nemzet között létezhet, akár szoros összefüggés is. De az is a történelmi valóság része, hogy a nemzet az országalapító, az államot pedig vagy az országon belüli rendszer szervezi és felügyeli, vagy egy más érdek hozza létre, mondjuk egy ha-

talmi érdek. A középkorban talán ezért is nem az államra helyezték a hangsúlyt, hiszen az egy másodrangú intézmény volt-királyi méltóság, hanem az országra. Az ott lakókat pedig országlakóknak nevezték, esetleg alattvalóknak. Ezeknek a meghatározásoknak más volt az üzenete, mint az állampolgárságnak.

Tudatosítanunk kell, hogy az állam politikai, hatalmi, szervezési alakulat, az ország ettől felsőbbrendű történelmi képződmény, amit az országalapítók hoznak létre. Tehát országot alapítani, államot pedig szervezni kell. Ezért helytelen Árpádházi I. Istvánt, azaz Szent Istvánt államalapítónak nevezni. Ő annak az európai típusú feudális államnak volt a megszervezője, amit még Géza nagyfejedelem képzelt el annak az országnak a területén, amit Árpád fejedelem 907-ben a Pozsony melletti győztes csatával alapított, hiszen ezzel vált egyértelművé a nyugati gyepű kiterjedése. Nem a 895-896 tájékaán megtörtént honfoglalás hozta létre az országot, vagy egyesek szerint a hon visszafoglalását, hanem az ország alapítás kezdete – 907, addig annak a belakása történt annak szórványosan avarok és szláv telepesség van.

Az európai típusú államszervezés valamikor 973 tájékaán indult útjára. Az ország tehát nem állam, hanem olyan felügyeleti terület, amelyen belül kell megszervezni az állam intézményét. Figyeljük a kifejezések közötti különbséget: régebbi eredetűek Spanyolország, Lengyelország, Csehország, Magyarország, Horvátország, Törökország, Oroszország, Svédország, korábban volt pl. Tótország, Angolország, a későbbi fiatal elnevezések Ukrajna, Szlovákia, Szerbia, Bulgária, Románia, Albánia. Benne van az ország elnevezésben a történelmiség. Első hallásra érezhető ez a történelmi háttérbeli különbség, ami a létezés jogosultságát nem vonja kétségbe, de utal az eredetre. Történelmileg az ország gyökeresebb képződmény, ami azonban nem az erőviszonyokra vagy a pillanatnyi politikai érdekekre utal, csupán az eredetre.

Ebből az eszmefuttatásból azonban szervesen fakad a következő kérdés: ha a nemzet az országalapító, akkor mi a nemzet? Mi a nemzet és az állam közötti összefüggés, vagy különbség, mert ma használatos, sőt közkeletű a nemzetállam kifejezés? Ezzel kapcsolatosan a felvilágosodás korától kezdve vált zavarossá a nemzet értelmezése.

Corvin Mátyás uralkodásának vége felé az ország lakosságának lélekszáma kb. azonos volt az akkori Francia Királyság lakosságának a számával, de a magyarok aránya a királyság területén mintegy 85% volt. A reformáció négy százötven évvel ezelőtti magyarországi elterjedésekor a protestánsok aránya az országban éppen a nemzeti nyelv előtérbe helyezése miatt ugyancsak ennyi volt. Mert mindenképpen, mi arra utal, hogy a nyelvhasználaton túl a közgondolkodásban is elindult a nemzet felé fordulás. Ez kiérezhető Tinódi Lantos Sebestyén énekeiből, de inkább siralmaiból, Balassi Bálint verseiből, de leginkább az 1715-ben először lejegyzett, de ki tudja mikor keletkezett Boldogasszony Anyánk kezdetű, Magyarországról és a magyarokról szóló fohászból, ami minden kétséget kizár aziránt, hogy mi és ki a nemzet, mint ahogy a 18. századi magyar „testőr” irodalom sem ébreszt bennünk kétséget arról, hogy kihez szól. Magyarul beszél

és a nemzethez szól. Talán Bél Mátyás volt az első, aki értelemszerűen figyelmeztetett arra, hogy vannak magyarul beszélő és magyarul ugyan nem beszélő, de Magyarországon érző emberek. Ez fontos észrevétel volt, de nem megosztó, sőt inkább sajátosan egységes.

Sajnos az államszervezés 19. századi időszakában ahelyett, hogy figyelembe vettük volna ezt, nem vettük figyelembe. A 18. században ilyen államszervezési kérdés még nem létezett Magyarországon, nem csak amiatt, hogy a latin és a német nyelv alkotta a társadalom bürokráciáját, hanem azért is, mert a közösségi érzés ettől független volt. De ne felejtjük Bél Mátyás burkolt üzenetét: a hungarus tudat az országhoz való vonzalmat jelentette, amit mai nyelven hazatudatnak nevezhetünk.

A Magyar Királyságnak, mint országnak és történelmi államiségének vesztét a nemzetállam eszméjének a 19. századi elterjedése okozta, mert két egymástól független, a jelenvaló esetben pedig összeegyeztethetetlen szemléletet akart egybeforrasztani, amit sokan ma sem értenek – sem a törekvést, sem a nemzet és az állam közötti különbséget.

A nemzetállam az 1789-es francia forradalomnak nevezett terrorista mozgalom eseményének köszönheti a megalakulását, de sajnos tudatosítani kell, hogy ez volt a fasizmus egyik alapköve is. Ezt akkor senki sem tudatosította, sőt a modern államiség megszületéseként üdvözölte. Sem akkor, sem most nem úgy értelmezik a történészek és a társadalomkutatók, hogy egy olyan új, a modern hatalmi politikát megalapozó eszmeiség született, ami eljuttatta Európát majd az egész világot az első és a második világháborúba, a közel-kelet tönkretételének máig válságot keltő helyzetébe és az antiszemitizmus rémségébe. Ugyanakkor tudatosítanunk kell, hogy a trianoni békeszerződésbe ágyazott érdekeket is a nemzetállam eszméje trágyázta egyéb hatalmi elképzelések erősítésére.

A történelmi Magyarországtól elcsatolt területekkel dúsitott új, vagy addig nem létezett államok, mind a nemzetállami eszmét hirdették. És megszületett a fasizmus, ugyanabban az időben, amikor példának okáért a sohasem létezett, de hatalmi vágyból létrejött csehszlovák nemzeteszmé. Tessék követni a történelmi időtáblázatot. Nem véletlen, hogy a náciizmus is ezen az eszmei talajon burjánzott ki.

A nemzetállam szóhasználatot el kellene felejteni, hiszen összeegyeztethetetlen mind a nemzetek fejlődésével, mind az államok szervezésével. A nemzet kulturális és történelmi alakulat, az állam pedig szervezési és jogi intézményrendszer. A nemzetállam pedig egy fogalmi torzszülemény, ami néhány helyen intézményesült is. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy ideális esetben nem létezhet nemzetállam, illetve, hogy egy állam nem vállalhat felelősséget egy egész nemzetért, de a nemzet nem az államhoz kötődő fogalom, noha egy nemzeti akarat létrehozhat egy állami szervezetet, de létrejöttének pillanatától már nem a nemzeté, hanem mindenkié, aki az ország vagy az állam határán belül él, legalábbis a feudalizmus megszűnése óta.

Néhány lélegzetvételnyi idővel ezelőtt a nemzetek fejlődésére utaltunk. Lehet, hogy ez helytelen gondolattársítás volt, mert talán az átalakulás helyesebb kifejezés lenne. A két kifejezés

között az a különbség, hogy míg a fejlődést sokak számára érthetőbb idegen szóval progresszióként, azaz akár előretörésként is lehetne értelmezni, az átalakulás békés kiteljesedésű folyamatra utal, amiben benne található a fejlődés is, de ez inkább a szerkezet összetettségére, több rétegűvé válására vonatkozik.

Ennek történelmi hagyománya van, a nemzet az egy töről fakadását jelenti. Ez az első halálra sem azonosítható az állammal, de visszautalva Bél Mátyásra, rokonítható, mert a közös élmények részesei akkor is összetartozónak érezhetik magukat, ha nem azonos nyelvet beszélnek, de a kapcsolódási pontokon megtanulják egymás nyelvi rejtjeleit és gondolkodását. Akik együtt élnek, azok értik egymást, feltételezve, ha nem egymás ellen szervezik őket.

Ennek vetett véget a felvilágosodás.

A gondolkodás szabadságának sajnos, volt egy hátsó rejtekajtaja is, aminek a belső, senki által sem észrevételezett falára az volt írva: mondja mindenki a magáét, aminek egyik következménye az lett, hogy ne értsük egymást! Ezt ne értelmezzük szó szerint, hanem úgy, hogy, mondja mindenki a magáét. Ez hozzávetőlegesen a bibliai bábeli helyzettel azonosítható. Aki hatalmilag úrrá lesz efölött, az győz.

Nehogy valaki félreértse, nem a felvilágosodással, sem a kitarulkozással, a modernitással, nem ezekkel nem értek egyet, csupán arról van szó, meg lehetett lovagolni és átalakítani a világot, hogy a hatalmi érdekek győzzenek.

Sajátos, hogy ezzel a folyamattal kapcsolatban két ellentétes példát lehet említeni. Az egyik a Francia Királyság, ami 1792 tájékán mintegy 50 százalékban volt francia nyelvű, a másik a Magyar Királyság, ami száz évvel később mintegy 50 százalékban volt magyar nyelvű, noha a 15. század második felében lehettek volna egymás vetélytársai, mert azonos súlycsoportban szerepeltek. Az etnikai egység szempontjából azonban az akkori Magyar Királyság Európa egyik legegységesebb állama volt. Akkor Magyarország valóban a magyarok országa és állama volt.

Azóta eltelt fél évezred. Van egy Magyarország, ami nem hasonlítható semmiben sem az akkorihoz. Létezik egy magyar állam, ami nem azonos a történelmi országgal, létezik egy magyar nemzet, ami többet jelent, mint a mai magyar állam, de nem azonos a mai Magyarországgal, mert kiterjedésében felülmúlja azt.

Ez olyan nemzeti és államalkotói tudathasadás, aminek a gyökerei a 16. század elejéig nyúlnak, de a gyulladós állapota az elmúlt száz évben következett be, amin a mai napig nem tudunk úrrá lenni.

A példákat soha sem a jövőből, csak a múltból lehet eredeztetni. A legbiztosabb pont az archimédeszi. A magyarok esetében ezt a pontot a nemzet jelenti. Tehát nem a hatalmi politika és az ebből következő államhatalmi viszonyok jelentik a nemzetpolitikai és a nemzetstratégiai irányt, hanem a nemzet léte és lakóterülete, ami taktikailag jelenthet egy szerteágazó megfontolást, politikailag más-más irányba is mutató kitekintést, de stratégiai megfontolás szerint csak egy irányt követhet.

Brüsszel tényleg messze van

A Találkozz a képviselőddel látogatói program keretében szeptember végén 55 fős csoport jutott ki Brüsszelbe és az Európai Parlamentbe Csáky Pál meghívására. A brüsszeli út szeptember 23. és 26. között valósult meg. A hivatalos őszi látogatói programra szeptember 25-én került sor, ekkor a csoport előadást hallhatott az Európai Parlament működéséről és megtekinthette a plenáris termet is, továbbá részt vett az Antall József Tudásközponttal közösen szervezett konferencián és könyvbemutatón, majd közös vacsorán a képviselő úrral. Itt készült beszélgetésünk a Magyar Közösség Pártja EP-képviselőjével.

*Homoly Erzsébet interjúja Csáky Pállal
a Felvidéki Magyarok részére
(Fotó: O.N.)*

Ezúttal kik kaptak meghívást a brüsszeli tanulmányútra?

– Mivel választások előtt állunk, előbb a megyei, majd a helyhatósági választás következik, a Magyar Közösség Pártjának ajánlottam fel a helyeket, s a vendéglistát a pártigazgató állította össze. Egyedüli feltételem az volt, hogy minden járásból legyenek itt emberek, hogy ne koncentráltan érkezzenek egy helyről. Én ezt csapatépítésnek is szánom, hiszen itt találkoznak, megismerik

Csáky Pál meghívására az MKP megyei képviselőjelöltjei utazott Brüsszelbe

Az Európai Parlament épületének egyik szárnyát Antall Józsefről nevezték el

egymást, s odahaza könnyebben tudnak majd együttműködni egymással. Pár fiatal is érkezett az ifúsági csoportból, a most induló Esterházy Akadémia növendékei.

Ez is igazolja, hogy fontos önnek a fiatalokkal való kapcsolattartás.

– Igen, ahol csak lehet, próbálom ezt támogatni. Jelenleg is két ifjú hölgy segít a képviselői irodámnak. Minden hónapban érkeznek egyetemem végzett gyakornokok, akik egy hónapig lehetőséget kapnak arra, hogy belülről lássák az Európai Parlament működését.

A gyakornokok hogyan tudnak bekapcsolódni a munkába?

– Hónap elején egyeztetjük, mi az, amit kérünk tőlük. A parlamentben előfordul, hogy párhuzamosan 3-5 tárgyalás is zajlik. Az asszisztenseim beosztják, hogy ki hová tud elmenni. A gyakornokok feljegyzik a történéseket, hogy aztán tudjunk rájuk reagálni.

Az asszisztenseinek mi a feladatuk?

– Itt, Brüsszelben három asszisztensem van. Miután két bizottságnak vagyok a tagja, Mészáros Anikó a petíciós bizottságban van, Száraz Krisztina pedig az állampolgári bizottságban tevékenykedik. Lancz Attila jogászként segít, a jogi elemzéseket és a szakmai háttérrel készíti elő. Figyeli, hogy mi várható a parlamentben, s előkészíti azokat a véleményeket, amelyeket otthon megtárgyalunk a párttal, illetve itt a néppárti kollégákkal, hogy harmonizálni tudjuk a lépéseinket. Otthon pedig újabb három asszisztensem van, akik szintén különböző területekkel foglalkoznak. Dunajszky Éva a mediális ügyeket intézi és szervezi a látogatói programokat, Peczár Károly a rendezvényeimet szervezi, Oriskó Norbert pedig a honlapomat és a facebook oldalamat felügyeli, s ő tördeli a könyveimet.

S ha már a könyveknél vagyunk, most jelent meg a tizenhetedik könyve: az Egy hang Közép-Európából című kiadvány szlovák és angol változata, melyet Mairead McGuinness asszony, az EP első alelnöke mutatott be Brüsszelben. Hogyan állt össze a kiadvány?

– Néha olyan helyzetbe kerülök, s kerültem két évvel ezelőtt többször is, hogy próbáltam elmondani a német, francia, spanyol, olasz, holland, és egyéb kollégáknak, hogy mi az, ami nem tetszik, s mi az, amin változtatni kellene. Ők azt válaszolták, hogy nem rossz, amit mondok, de miért nem írom le, miért nem adom tovább. Úgyhogy ez a könyv egy ilyen kérés alapján készült, amelyben elmondjuk, hogy mi, magyarok hogyan is kerültünk Szlovákiába, hogyan képzeljük el Közép-Európát Európa egészében, hogy min mentünk keresztül az elmúlt 40-50 évben. A

könyv egy kicsit heterogén, az egyharmada új tartalom, kétharmada pedig régebbi írások válogatása.

Miért tartotta fontosnak, hogy három nyelven jelenjen meg a könyve?

– A szlovákoknak is szántam. Ott van benne az autonómiával kapcsolatos elképzelésünk, s a törekvéseink, hogy miért volna szükséges Szlovákiában jobban és magasabb szinten garantálni a kisebbségi jogokat. Nagyon remélem, hogy kicsit meg tudom változtatni a gondolatmenetüket. Az Európai Parlament a legnagyobb támogatást adta ehhez. Antonio Tajani, az EP-elnöké vállalta a védnökséget, s a könyvbemutatóra az első alelnökét küldte el McGuinness személyében. Remélem, hogy ezáltal más kép alakul ki rólunk. Az én kötelességem, hogy egy korrekt képet adjunk a felvidéki magyarokról, s ne mások magyarázzák ezt.

Szeptember 25-én Közép-Európa jelentőségéről tárgyaltak. Eljött Nagy Zoltán, Magyarország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Miroslav Kusý szlovák politológus, Janusz Lewandowski, Lengyelország EP-képviselője, Martonyi János, Magyarország korábbi külügyminisztere, valamint Alexandr Vondra, a Transzatlanti Kapcsolatok Prágai Központjának az alelnöke. A könyvbemutatóval egybekötött konferencia nagyon érdekesre sikerült.

Nem tartottam volna etikusnak, ha csak a könyvről beszélünk. Ezért megállapodtunk az Antall József Tudásközponttal, hogy közösen szervezzük meg a konferenciát, melynek a közép-európai együttműködés volt a fő témája. S hallhattuk, s erre otthon is mindig próbálok figyelmeztetni: vigyázzunk, mert a helyzetet különböző politikai csoportosulások másképp látják. Nem az van a visegrádi négyek keretén belül sem, hogy vannak a barátaink, akikre mindenben számíthatunk. Nyíltan elmondta a lengyel, a cseh és a szlovák fél is, hogy bizonyos kérdésekben lehet együttműködni, de bizonyos kérdésekben ott van a határ.

Milyen kérdések merültek fel?

– A konferencián arról beszéltünk, hogy hol tart ma Európa, s milyen Európát szeretnénk 15-20 év múlva. Ezen belül körüljártuk azt a témát is, hogy Közép-Európa tudja-e kellőképpen prezentálni magát, létezik-e a közép-európai entitás, illetve a Monarchia széthullása után a kis államok képesek-e és akarnak-e együttműködni akár az uniós belüli lobbicsoportként is. Martonyi János említést tett Hantos Elemerről is, aki már a maga idejében felvázolta a közép-európai együttműködést, amelyet gazdasági integrációval képzel el, s bekapcsolódott a páneurópai tevékenységbe is. A közép-európaiak a közösségi hovatartozás tudatával vállalják Európa szellemi örökségét, s kifejtette, hogy ő a közép-európai országok között nem számít komolyabb feszültségre még a közelebbi 1918-1920-as események századik évfordulója kapcsán sem. Mint mondta, nagyon sok minden elválaszt még minket, de egyre inkább előtérbe kerülnek a közös érdekek. Megállapították, hogy a V4-es együttműködés az integrációs folyamatoknak nagyon fontos, aktív összetevője. A V4 hasznos lobbicsoport, de nem több.

Mi tehát a legfontosabb üzenete a találkozónak?

– Meg kell próbálni maximálisan együttműködni és támogatni egymást. Ha a négy államot számítjuk, vagy ha Ausztriát és Szlovéniát is belevesszük, ennek a hat országnak a szavazatai, többek, mint a németeké. Ha együttműködünk, s megtaláljuk a támpontokat, le tudjuk szavazni akár a németeket is. S bizony vannak olyan témák, ahol eltérőek az igények és az érdekek, ott ezt az összefogást nem tudjuk megvalósítani. Ismerem a szlovák és a cseh politikusok véleményét, és tudom, hogy nem reális az a Budapesten gyakran hangoztatott nézet, hogy a V4-re támaszkodva komoly politikai ellensúlyt lehet létrehozni. Nem lehet, mert ez csupán egy érdekcsoport, amelyben legalább annyira kérdésben nem értenek egyet a tagok, mint amennyiben igen.

Félidejéhez érkezett a választási időszakban. Hogyan értékeli az eddigi tevékenységét?

– Igen, három éve vagyok európai parlamenti képviselő. Meglepett, hogy eddig még senkinek sem jutott eszébe, hogy a közép-európai entitást felmutassa. Ezért is örülök a legutóbb megszervezett konferenciának. Ez a munka nagyon sok energiát, nyelvtudást igényel. Egy-egy kérdéshez máshogy viszonyul egy német, és másként egy francia. Máshogy viszonyul egy lengyel, ha az anyanyelvén beszélek vele. Én azt gondolom, hogy amit emberileg meg kellett tennie egy felvidéki magyar képviselőnek, azt megtettem. Néha jobban is sikerült, mint elképzeltem. Nem akartam a petíciós bizottság alelnöke lenni, mert ezzel felvállaltam az uniós problémák kezelését. Nemrégiben Cipruson jártam, azelőtt Spanyolországban, Svédországban, s ott olyan témák merültek fel, amelyek nem a mi problémáink, de, ha ilyen pozícióba kerültem, akkor tiszteSSéggel el kell végeznem a munkát. Ugyanakkor presztízst is jelent a bizottságban, hogy a legzűrösebb ügyeket nekem adják. 2014-ben, mikor idejöttem, azt mondták nekem, hogy a Beneš-témát fel ne hozzam, mert itt azzal csak veszíteni lehet.

Mégis tárgyalták a Beneš-témát a petíciós bizottságban.

– Idén márciusban a petíciós bizottság minden frakciója megszavazta, hogy levelet írjanak a szlovák parlamentnek. Elutasítják a kollektív bűnösség elvének alkalmazását, ezért levélben fordultak a szlovák parlamenthez, hogy változtassa meg a Beneš-dekrétumot támogató nyilatkozatát. A válaszadás határideje most októberben jár le.

Milyen egyéb felvidéki ügyek vannak még terítéken?

– Most úgy néz ki, hogy a csallóközi vízkészlet ügyében is nyeresre állunk. A harmadik nagy téma a párkányi hulladékégető, ahol úgy néz ki, hogy magyar-szlovák közös petíció lesz, s reményeink szerint nem fog felépülni.

Mi a helyzet a kettős állampolgársággal?

– A kérdés zűrös, és azért nem lehet benne előremozdulni. Nincs megegyezés, az uniós tagállamok fele elfogadja, a másik fele pedig nem. A jelenleg érvényes jogi szabályozás szerint a tagállam mondja meg, hogy engedi vagy nem a kettős állampolgárságot. Nagyon nyíltan kimondom: a probléma a németeknél van, akik a török kisebbség miatt nem akarnak kettős állampolgárságot engedélyezni. Amíg a németek negatívan viszonyulnak ehhez a kérdéshez, addig ezzel itt sem tudunk foglalkozni.

Ugyanilyen érdekes kérdés az ukrán oktatási törvény, hogyan tudnak ebbe beleavatkozni?

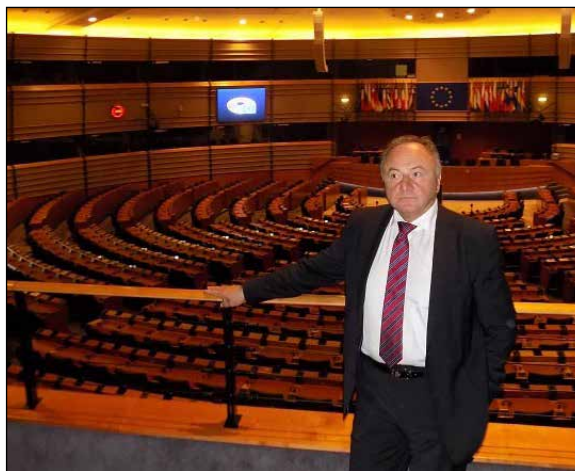
– Ez pár hete lobbant fel. Engem nagyon kellemesen meglepett, amikor szeptember harmadik hetében Strasbourgban a szlovák delegációval leültünk, s felhoztuk ezt a témát, akkor többen azt mondták, hogy aláírják. Ez áttörést jelent: a szlovák képviselők is aláírták a beadványunkat az Európai Bizottsághoz az ukrán oktatási törvénnyel kapcsolatban, rajtam és Nagy Józsefen kívül Ivan Štefanec, Vladimír Maňka, Monika Beňová, Monika Smolková, Branislav Škripek és Anna Záborská az elsők között írta alá. Emellett született egy, az ukrán elnökhöz címzett tiltakozó levél is, azt több mint nyolc országból mintegy harminc képviselő írta alá. Ez is azt mutatja, ha az embernek van itt egy jó presztízse, akkor még a szlovák kollégák is tudják támogatni.

Konkrétan mit tartalmaz a levél?

– Azt kérjük, hogy az ukránok úgy változtassák meg a törvényt a hároméves átmeneti időszak alatt, hogy az ukrán nyelven, illetve az Európai Unió hivatalos nyelvein legyen szabad oktatni Ukrajnában. S ebben a pillanatban kezelhető lesz, hogy az oroszoktól félnek, mert az nem uniós hivatalos nyelv, ám a román, lengyel, magyar, szlovák kisebbségnek a problémája megoldódna. Abban bízom, hogy Ukrajna nem akar majd ellenkezni az unióval.

Melyek a közeljövő tervei?

– Nagyon jól sikerültek a szeptemberi konferenciák. Szeptember 27-én a kisebbségi civil szervezetek fontosságáról is szó volt egy másik konferencián, amit az állampolgári bizottság szervezett, s ahol felszólalt Bauer Edit, aki a hátrányos helyzetben élő kisebbségi csoportok problémájáról beszélt. Bemutatták a Csema-dokot, az EU legnagyobb civil szervezetét is. Megegyeztünk az Antall József Tudásközponttal, hogy jövőre is készítünk konferenciát, ahol bemutatjuk a határon túlra szakadt magyar kisebbségeket. Közeledik az 1918-as események 100. évfordulója, ennek kapcsán meg tudjuk majd mutatni, hogy mi történt velünk, magyarokkal. Tehát jó terveink vannak. A probléma ott van, hogy némi fejetlenség van Európában, s az Európai Unió és az Európai Parlament presztízse nem igazán nagy. Brüsszel tényleg messze van, s az emberek a helyi kisbírótól, a helyi polgármestertől, a megyétől, a helyi kormánytól tartanak inkább, s azok a kormányok meg is próbálják kihasználni a helyzeteket. Brüsszel nem egy rendőr, de sokkal rosszabb helyzetben lennénk, ha nem lenne itt a felvidéki magyarságnak képviselete. Én pedig próbálom a munkámat a legjobb lelkiismeretem és tudásom szerint végezni.

*Pósa Homoly Erzsó
(A szerző felvételei)*

Bemutatták Komáromban az új Duna-híd látványtervét

Október 17-én Orbán Viktor magyar és Robert Fico szlovák miniszterelnökök sajtótájékoztatót tartottak Komáromban, az új Duna-híd alapkövének ünnepélyes letételénél. A komáromi új Duna-híd megépülése után Magyarország és Szlovákia között az egyik legjelentősebb közlekedési kapcsolat lesz.

A dél-komáromi Monostori erőd dunai bástyája előtt került sor az új komáromi Duna-híd megépülésének nyitórendezvényére, amelyen a két ország miniszterelnöke, Orbán Viktor és Robert Fico mondott ünnepi beszédet.

Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke beszédében elmondta, a Duna nem elválasztja, hanem összeköti egymással a magyarokat és a szlovákokat. Visszaemlékezett a Párkányt és Esztergomot összekötő Mária Valéria-híd éppen 16 évvel ezelőtti átadására, melyet az akkori szlovák miniszterelnökkel, Mikuláš Dzurindával közösen avattak fel.

„Akkor még azért dolgoztunk, hogy Kelet és Nyugat között tudjunk kapcsolatot teremteni és a visegrádi országok együtt léphessenek az Európai Unióba” – fogalmazott a magyar miniszterelnök, aki hozzátette, akkor azt remélték, ez hosszú időre szóló állapot lesz.

„Ma azt látjuk, hogy nem így van. Európa külső határai nyitva vannak, belső határait pe-

dig egyre inkább be akarják zárni” – folytatta Orbán Viktor, aki arról is szólt, hogy a Pozsonyban rendezett V4-es csúcson a napokban tárgyalt Robert Ficóval. Mint mondta, abban állapodtak meg, hogy nem törődnek bele ebbe a helyzetbe és visszatérnek az eredeti európai értékekhez és célkitűzéshez. „Azt akarjuk, hogy Európa külső határai zárva legyenek, belső határai pedig továbbra is nyitottak legyenek” – mondta a miniszterelnök, s ezen mondatát hangos taps követte.

Orbán Viktor az új komáromi Duna-híd bejelentésekor

Közép-Európában gondolkodó Visegrádi Együttműködés

Magyarország miniszterelnöke kijelentette, a Visegrádi Együttműködés ma azért nyugszik erős alapokon, mert olyan vezetők állnak a közép-európai országok élén, akik saját hazájukon túl Közép-Európában gondolkodnak. „Meggyőződésünk, hogy aki Közép-Európában gondolkodik és cselekszik, az jót tesz mind a négy visegrádi országgal, de ezen túl, ezzel a gondolkodásmóddal jót tesz egész Európának is” – fogalmazott Orbán Viktor. Véleménye szerint ennek köszönhető, hogy az elmúlt időszakban Szlovákia és Magyarország mind a politikában, mind a gazdaságban megtalálta az együttműködés közös pilléreit.

Majd megköszönte Robert Fico szlovák miniszterelnöknek az elmúlt évek közös munkáját. „Közösen ismertük fel, hogy a két nemzetet akkor tudjuk még sikeresebbé tenni, ha a határok mentén újabb és újabb kapcsolatokat hozunk létre. Ezért összekötjük országainkat utakkal, vasutakkal, gázvezetékekkel és hidakkal is” – mondta. Orbán Viktor hangsúlyozta, ennek a legnagyobb nyertesei a két ország határán élők.

Végezetül a híd szimbolikus jelentőségéről szólva Orbán Viktor a következőképpen fogalmazott: „Legyen ez a híd annak a jelképe, hogy megvédjük Európa külső határait és továbbra is nyitva tartjuk a belső határokat. Legyen bizonyíték arra, hogy mi, szlovákok és magyarok, európai polgárként átjárható, bejárható Európában hiszünk”.

A szlovák kormány miniszterelnöke, Robert Fico ünnepi beszédében hangsúlyozta, a híd az embereket fogja szolgálni. Kitért az új Duna-híd szükségességére is, hiszen, mint mondta, olyan hidat vált majd, amely még az Osztrák-Magyar Monarchia idején épült és éppen ezért nem felel meg korunk követelményeinek. „Hiszem, hogy amit most közösen, az Európai Unió támogatásával felépítünk, legalább olyan sokáig fogja szolgálni az embereket, mint az, amelyet vele helyettesítünk” – utalt a két Komáromot összekötő 125 éves Erzsébet-hídra.

A kivitelezés koordinátora Magyarország, a projekt a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a szlovák Építésügyi és Regionális Fejlesztési Minisztérium megbízásából, a NIF Zrt. és a szlovák közútkezelő társaság (SSC) beruházásában valósul meg, uniós, szlovák és magyar források felhasználásával, összege 91,2 millió euró. Az új Duna-híd a meglévő vasúti hídtól 170 méterrel nyugatra épül meg, forgalomba helyezése 2019 őszére várható.

A 600 méter hosszú hídon kétszer egysávos főút vezet át, valamint kerékpárutat és gyalogjárdát, illetve közvilágítást is kialakítanak. Az egyedi hídszerkezet egy egypilonos, ferdekábeles híd, ortotróp acél pályalemez – ehhez hasonló csak Kanadában épült eddig. A híd öt nyílásból áll, melyek közül három a meder felett, kettő pedig a szlovák oldali ártéren lesz. A pilon és a kábelek díszkivilágítást kapnak. Az új Duna-híd a pozsonyi Apollo után Szlovákia második legnagyobb hídja lesz.

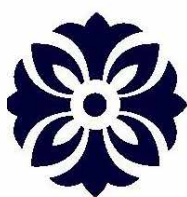
A híd alapkövének ünnepélyes letételekor Orbán Viktor miniszterelnök Menyhárt József MKP-elnökkel is találkozott (Fotó: MKP)

Az eseményen több száz érdeklődő mellett jelen voltak a két ország parlamenti képviselői, megyei képviselők, nagykövetek, államtitkárok, kormány megbízottak, a térség polgármesterei, valamint a sajtó képviselői. A két miniszterelnök a sajtótájékoztatót követően kétoldalú tárgyalásokat folytatott a Monostori erődben.

Szalai Erika

Megnyílt a magyar kormány felvidéki gazdaságélénkítő pályázata

A vállalkozók egész októberben pályázhatnak a gazdaságfejlesztő támogatásra. A kérelmek benyújtására 2017. október 1-31-ig van lehetőség. A pályázatokat személyesen is be kell nyújtani a Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. valamely területi irodájában.

**Felvidéki Gazdaságélénkítő
Program**

A Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. a magyar kormány a felvidéki gazdaságfejlesztési stratégia támogatásáról szóló határozata alapján felvidéki gazdálkodóknak és gazdasági szervezeteknek megnyitotta a pályázatok leadására szolgáló internetes oldalt. A pályázati felhívások megtalálhatók a www.baross-palyazatok.eu címen a „Pályázatok” menüpont alatt.

Pályázni csak az a szervezet tud, amely a regisztrációs linken elvégzi a regisztrációs folyamatot, majd az ott kapott felhasználói adatokkal belép a pályázati felületre.

A pályázatokat papíralapon is be kell nyújtani a Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft. valamely területi irodájában 2017. október 31-ig. Az irodák elérhetőségeit megtalálja a Kapcsolat menüpontban ill. cikkünk végén.

A pályázati felhívás két részterületre bontható, a mezőgazdaság, illetve a kis- és középvállalkozók támogatására. Mindkét területre a pályázati keretösszeg összesen 2,425 milliárd forint. A beérkezett pályázatok értékelésének függvényében a pályázati keretösszeg módosulhat.

A maximum 70%-os vissza nem térítendő támogatáshoz, amelyet egy összegben folyósít a Széchenyi Programiroda, minimum 30%-os önrészt kell biztosítani. A nagyobb önrész viszont a pályázat elbírálásánál további pontokat ér.

A mezőgazdaság területén pályázni lehet:

- Új mezőgazdasági gépekre, új kapcsolható eszközökre a szántóföldi termesztéshez; új kapcsolható eszközökre a szőlő- és gyümölcsstermesztéshez; új kapcsolható eszközökre a gyógynövény-, virág-, fűszernövény- és zöldségtermesztéshez; új, regisztrált pótkocsis teherautóra vagy méhészkonténerre a méhészetbe.
- Kertészeti technológiai fejlesztéshez szükséges, valamint ültetvénytelepítési és talajjavítási eszközök beszerzésére – (max. 15 ezer euróig)
- Üveg- és fóliaházak telepítéséhez szükséges eszközök beszerzésére – (max. 10 ezer euróig)
- Méhészet létrehozásához és fejlesztéséhez szükséges eszközök beszerzésére – (max. 5 ezer euróig)
- Borászati eszközök és manufakturális végtermékek eszközeinek beszerzésére – (max. 10 ezer euróig)
- Ültetvényfajok fajtaszerkezet-változtatására; új ültetvények beszerzésére – (négyzetméterenként 0,4 euró, max. 5 ezer euróig)

A kis- és középvállalkozások eszközbeszerzése:

Itt a támogatás a vállalkozások kapacitásbővítési, innovációs eszköztámogatására, termelési célú gép és berendezés, valamint szoftver beszerzésére irányul.

A TÁMOGATÁS MAXIMÁLIS ÉRTÉKE 15 EZER EURÓ.

A pályázók köre: A pályázó Szlovákia Szenci, Galántai, Dunaszerdahelyi, Komáromi, Vágsellyei, Érsekújvári, Nyitrai, Lévai, Nagykürtösi, Losonci, Rimaszombati, Nagyrőcei, Rozsnyói, Kassa-vidéki, Nagymihályi, Tőketerebesi, Poltári vagy Galgóci járásának valamelyikében állandó lakcímmel rendelkező természetes személy (egyéni vállalkozó, szabad foglalkozású, vagy önállóan gazdálkodó mezőgazdász – őstermelő) vagy ezen járások egyikének területén bejegyzett székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező jogi személy.

Két pályázó azonos lakcímről, vagy ténylegesen egy háztartásból, illetve azonos bejegyzési címről nem pályázhat. Kivételt képez, ha a bejegyzési cím azért egyezik meg, mert a pályázók azonos, harmadik személy által üzemeltetett irodaházban, vagy ipari ingatlanban vannak bejegyezve.

Amennyiben egy magánszemély több vállalkozásban is tulajdonos, résztulajdonos vagy képviselőre jogosult, úgy a kiírás keretében csak egy tulajdonában, résztulajdonában lévő, vagy általa képviselt vállalkozás nyújthat be pályázatot. Abban az esetben, ha valakinek több cége is pályázik, valamennyi pályázata kizárásra kerül.

CSAK A 2017. JANUÁR 1. ELŐTT BEJEGYZETT VÁLLALKOZÁSOK PÁLYÁZHATNAK.

A pályázati beadványnak, azon belül a megvalósítani kívánt célnak illeszkednie kell a Baross Gábor Tervhez. Amennyiben a beérkezett pályázat megfelel a formai követelményeknek, annak tartalmi értékelésénél a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A pályázó tapasztalatának, kapacitásainak bemutatása,
- A pályázati beadvány, azon belül a beszerezni kívánt eszköz/tervezett kapacitásbővítés illeszkedése a pályázati felhívás célkitűzéseire,
- A pályázati beadvány, azon belül a beszerezni kívánt eszköz/tervezett kapacitásbővítés innovatív tartalma/újdonosság tartalma/regionális hiánypótló beruházás,
- A beszerezni kívánt eszközök leírása, technológiai bemutatása,
- Kapacitásbővülés, termék/szolgáltatás skála bővülése és a foglalkoztatás bővülése
- Az eszközök ára a piaci árral összhangban van-e (a piaci ártól való lényeges eltérés esetén a pályázat érvénytelen),
- A 30%-ot meghaladó önerő biztosítása.

*Iván Tamás, a Baross Gábor Alapítvány elnöke
Felvidék-szerte több bemutató előadást tartott
a gazdaságélénkítő pályázat részleteiről*

Az érdeklődők a pályázattal kapcsolatos kérdésekben a <http://www.baross-palyazatok.eu> honlapon, valamint a Programiroda területi irodáiban térítésmentesen kaphatnak felvilágosítást.

A PROGRAMIRODA TERÜLETI IRODÁINAK ELÉRHETŐSÉGEI A KÖVETKEZŐK:

- SZPI Balassagyarmati Iroda 2660 Balassagyarmat, Thököly utca 5. Tel.: +36 20-230-9229
- SZPI Salgótarjáni Iroda 3100 Salgótarján, Alkotmány út 9/A Tel.: +36 30-249-4795
- SZPI Sátoraljaújhelyi Iroda 3980 Sátoraljaújhely, Széchenyi tér 4. Tel.: +36 20-586-4279
- SZPI Putnoki Iroda (ideiglenes) 3630 Putnok, Városi Piac 2/B/4. Tel.: +36 20-997-7575
- SZPI Győri Iroda 9022 Győr, Liszt Ferenc u. 1. Tel.: +36 20-615-0744 18
- SZPI Komáromi Iroda (ideiglenes) 2900 Komárom, Jedlik Ányos u. 8. Tel.: +36 20-375-6050
- SZPI Esztergomi Iroda 2500 Esztergom, Deák Ferenc u. 14. Tel.: +36 20-379-2998

További információkhoz juthatnak a Baross Alapítvány (info@baross.sk), illetve a Szlovákiai Magyar Közgazdász Társaság (gazdasag.sk@gmail.com) szakembereinél. (MT)

KEGYELET

Ismét szegényebbek lettünk, elhunyt Ozogány Ernő

2017. augusztus 2-án, hatvanhat éves korában elhunyt Ozogány Ernő, kapjuk a hírt a szerkesztőségbe. Sokan, mint villamosmérnököt ismerték, és sokan, mint a technikatörténet és művelődéstörténet jó ismerőjét, aki számos könyvben adott számot tudásáról.

Ozogány Ernő szüleit a második világháború után kitelepítették Magyarországra. Ernő Budapesten látta meg a napvilágot 1951. május 14-én, 1955-ben települt vissza a család a Felvidékre, Tejfalura.

Itt kezdte meg alapiskoláit, a gimnáziumot a szomszédos Somorján végezte el 1969-ben. Egyetemre Prágába ment, 1975-ben szerzett diplomát a Cseh Műegyetem Villamosmérnöki Karán digitális hang- és képmérnöki szakon.

Az 1970-es évektől számos írása jelent meg, elsősorban tudományos ismeretterjesztő cikkeket és könyveket írt. Számos könyvet írt Lacza Tihamérral és Kiss Lászlóval közösen: A magyar tudomány évszázadai, A magyar tudomány évszázadai II., Zsinórpádlás és a Gondolatokból épült katedrális. Vojtek Katalinnal írta meg a Magyar nagyasszonyok című tanulmánykötetet. Több könyvet pedig egyedül jegyzett: A tudás fájáról, A tudás almája, Magyar atomocska, Lajtától keletre, Dobozba zárt múzsa, Pandóra szelencéje, A labdarúgás 75 éve Tejfalun; A nemzet virágai, Jó mulatság, férfimunka.

Ozogány Ernő igazi polihisztor volt, hiszen érdekelte a sporttörténet, Tejfalu története, mely bár nem volt szülőfaluja, hiszen Budapesten született, mégis annak tekintette és erősen kötődött a településhez, felkutatta többek között népszokásait is. Kutatta Pozsony magyarjait, a természeti katasztrófákat, írt Prágáról és minden idejét annak szentelte, hogy jobba tegye a világot, azzal is, hogy annak rejtélyeit megismerteti a felvidékiekkel.

Ozogány Ernő prágai évei alatt aktív tagja volt az Ady Endre Diákkörnek is, így nem csoda, hogy a szervezet hatvanadik évfordulója kapcsán – idén tavasszal – őt is felkérték, fogalmazza meg gondolatait: „Prágai diáknak lenni a múlt század hatvanas évei folyamán egyre inkább rangot jelentett. Ki is alakult róluk a legenda: a legjobbak mennek csak a cseh fővárosba. Nehéz megítélni, ez mennyire igaz. Viszont tény, tökéletesen tisztában voltak Thomas Alva Edison életművelével: a zsenialitás egy százalék tehetség, kilencvenkilenc százalék munka. Prágai magyar diák nem adhatta fel a harcot, így aztán negyedekora volt náluk a lemorzsolódás, mint a csehek körében. Ez alapozta meg a róluk kialakult legendát.” Talán ez alapozta meg az ő későbbi életét is, munka, szorgalom jellemezte őt.

Neszméri Tünde

A Felvidék krónikása, Mács József is távozott

Augusztus 31-én, életének 87. évében elhunyt Mács József Madách Imre-díjas író, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. Búcsúztatására szeptember 15-én 13 órakor kerül sor a bátkai református templomban.

Mács Józsefet szülőfalujában, Bátkában helyezik örök nyugalomra. Az írotárstól Batta György író, költő búcsúzik majd. Emlékbeszédet mond Fekete György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke. A község nevében, amelynek díszpolgára volt, Hencz Péter polgármester szól.

Mács József 1931. április 18-án született Bátkában. Magyar-történelem szakos pedagógus diplomát szerzett, de egész termékeny pályája az újságírás-szerkesztés és a szépirodalmi művek alkotásával telt. 1952 és 1957 között az Új Szó, 1957-től 1960-ig az Új Ifjúság, majd 1960-tól 1991-ig a Hét szerkesztője, a Fórum melléklet felelős szerkesztője, majd a lap főszerkesztő-helyettese. 1969-től tagja a Csemadok Központi Bizottságának és országos elnökségének. 1959-től 1970-ig a Szlovák Írószövetség Magyar Szekciója vezetőségi tagja, 1993-tól a Magyar Írószövetség tagja, 2005-től a MMA társadalmi szervezet tagja, 2011-től a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja.

A szlovákiai magyar irodalom alapozó nemzedékének tagjaként az egyik legolvasottabb felvidéki író volt. Termékeny pályája során 20 regényt és novelláskötetet írt, több regényt fordított szlovák nyelvből. Legismertebb művei: Adósságtörlesztés, Kétszer harangoztak, Szélfúvásban, Temetőkapu, Öröködbe, Uram..., Trianon harangjai, Bolondok hajóján. Utolsó regénye, Az elcsatolt vagon (2014) elnyerte az MMA Irodalmi Tagozatának Nívódíját.

“Mács József élete egyértelművé teszi, hogy célja nemzete szolgálata volt és maradt: riportjaival, elbeszéléseivel, regényeivel jelen lenni a megsebzett (cseh)szlovákiai magyar nemzeti közösség tudatában; kortársai, s a felnövő nemzedékek elé tárni a történelem életünket keserítő helyzeteit; az ősi magyar létformák szétverésének, s az Isten tagadásának közösségromboló következményeit. Hol nyíltan, hol álcázottan, de mindenkor felmutatni az igazságot, mert a magyarság minden időben szabadságban kíván élni, ezért számunkra az igazság védelme mindig szabadságharc a hazugság ellen” – írta róla korábban Batta György. Hozzáfűzte Mács József rendíthetetlen hűsége a palóc emberekhez, s e tájhoz országos példa lehet.

Duray Miklós emlékeztetett, hogy Mács József műveiben az emberi szó erejével minél teljesebben ábrázolta a felvidéki magyar életet, a hétköznapi emberek magatartását. „A felvidéki magyarság az elmúlt száz évben már nagyon sok íróembert adott, de nagyon kevés olyat, aki a valós életet ábrázolta, s a mélységből, a mindennapi életből táplálkozott. Mács József regényei ilyenek” – nyilatkozta Duray, amikor szülőfalujában köszöntötték 85. születésnapján.

Papp Sándortól búcsúztunk

Hosszú betegség után, október 12-én elhunyt Papp Sándor, a Szlovák Rádió Magyar Adása, majd a Pátria Rádió egykori főszerkesztője.

Papp Sándor 1955. november 2-án született Érsekújvárott. 1976-ban a pozsonyi konzervatórium akkordeonszakán végzett. 1987–1991-ben a Comenius Egyetem bölcsészkarán levelezői szakon újságírást tanult. 1975-től volt munkatársa a közrádió magyar szerkesztőségének mint annak zenei

szerkesztője, műsorvezetője, szerkesztőségi titkára, végül 15 éven át a főszerkesztője.

1972-től aktívan közreműködött népművészeti rendezvények szervezésében, előkészítésében, nevéhez kötődik a „Tavaszi szél vizet áraszt” népdalverseny szervezése és lebonyolítása. Nyugdíjazásáig a közszolgálati TASR hírügynökség munkatársaként dolgozott. Papp Sándor 61 éves volt.

Ennyi a gyász hír, amit olyan nehéz elhinni. Hiszen nem is oly rég még arról beszélt, most intézi nyugdíjaztatását. Gyakran összefutottam vele sajtóértekezleteken, ahol régi ismerősként üdvözlöttük egymást, és röviden meghánytuk-vetettük a világ dolgait. Sosem panaszkodott, bár azt kissé ironikusan megjegyezte, az öregkor már rajta is érezteti hatását... A legrégebbi emlékem róla, hogy ő is akkor vette át újságírói diplomáját, mint e sorok írója. Csak ő távúton végezte tanulmányait. Úgy rémlik, nem sokkal azelőtt nevezték ki a magyar adás főszerkesztőjének. Később egy rádiós meghallgatáson ült velem szemben, szigorúnak tűnt...

Utána az élet úgy hozta, hogy hosszú évekig nem találkoztunk, csak mások elbeszéléseiből értesültem róla, kemény csatákat vív a magyar adás főszerkesztőjeként. Akkor futottunk össze újra sűrűbben, mikor kislányát kezdte hordani a pozsonyi Duna utcai iskolába. Feleségét viszont, aki a földim, jó rég óta ismerem, s pont az ő révén vált Sanyi is egy kicsit csallóközivé. Azzal, hogy elment, a szlovákiai magyar újságírás szegényebb lett, de névjegyét örökre itthagytta, hiszen a rendszerváltozást követően megreformálta, élőbbé tette a magyar adást, a későbbi Pátria Rádiót.

V.J.

Nemzet és emlékezet

Attila-szobrot avattak Gömörhosszúszón

Maglód testvértelepülésük után Gömörhosszúszón is előben avatták fel szeptember 23-án Attila szobrát, melynek alapjául a hosszúszói erdő mintegy háromszáz éves tölgyei szolgáltak. És már készül a harmadik szobor is, amelyet az ezeréves Hármashatáron helyeznek majd el.

„Két évvel ezelőtt, 2015 őszén közös turisztikai rendezvényen vettünk részt a maglódiakkal, majd vasárnap reggel kimentünk a környező erdőbe, ahol felfigyeltünk két hatalmas tölgyfára. Enes Nagy Sándor szobrász állapította meg, hogy ezekből lehetne kifraggni az Attila-szobrot, mindkét mindkét település számára. Ekkor döntöttük el azt is, hogy testvértelepülési szerződést kötünk” – tudtuk meg Novák Tamástól, Gömörhosszúszó polgármesterétől.

Az evangélikus testvér-gyülekezeti kapcsolat felvételét követően 2016 februárjában megkötötte a két község – Maglód és Gömörhosszúszó – a testvértelepülési szerződést is. Az egyre szorosabbá váló kapcsolatok, a gyakori látogatások eredményeként szeptember 23-án leleplezésre került az Attila-szobor is.

A parciumi Kiskereki testvértelepülés képviselői is elhelyezték koszorúikat (Fotó: Beke Beáta, Felvidék.ma)

„Úgy érzem, hogy mélyülnek a kapcsolatok. Egyre több olyan rendezvény, ünnepség van, amelyeken közösen veszünk részt valamelyik településen. Voltunk itt falunapon, voltak nálunk

a Kárpát-medencei Magyar Találkozón, és júliusban felavattuk az Attila-szobrot, abból az egyik tölgyfából, amely Hosszúszóról került hozzánk. Flander Zoltán hosszúszoói lakos és Vasko József, a Maglódi Polgári Kör elnökhelyettese között szoros barátság szövődött. Kettejük agyából pattant ki az ötlet, hogy Hosszúszóról fát adományoznak nekünk, mi pedig vállaltuk, hogy egy helyi szobrászművésszel megfaragtatjuk a szobrokat, melyek egyikét Maglódon, a másikat pedig Hosszúszón állítjuk fel. Most visszahoztuk a másikat Hosszúszóra. A nyári vendégtúrán, Gyimesbükkön, az ezeréves határ mentén pedig egy ottani magyar ember, Gyáki András megrendelte a harmadik Attila-szobrot. Ehhez Maglódon van a nyersanyag és a jövő nyáron már Gyimesbükkön is áll majd az Attila-szobor” – nyilatkozta a Felvidék.ma-nak Tabányi Pál, Maglód polgármestere.

Az élettelen fába Attila alakjának megformálásával lehelt lelket Enes Nagy Sándor maglódi szobrászművész. „Szobrászművészként már régóta foglalkozom Attila alakjával. Lassan kiforrott bennem egy Attila-kép. Az első Attila-szobor egy mellszobor volt, amely terrakottából készült, tehát teljesen más technológiával, mivel mást enged meg az anyag is. Itt viszont a fával más lehetőségek adódtak, és másképpen fogalmazódtak meg ezek a szobrok. A fa megmunkálási sajátosságai meghatározták, hogy milyen irányba tudok elmenni. Ennek alapján egy markánsabb, erőteljesebb megfogalmazása született meg Attilának” – nyilatkozta Enes Nagy Sándor.

A szoboravató ünnepség áhítattal vette kezdetét a helyi evangélikus templomban, majd Kálapács József adott koncertet. Ezt követően került sor a szobor felavatására. Az ünnepségen közreműködött a helyi Bíborka népdalkör. Ünnepi beszédet mondott Flander Zoltán, a tölgyfák adományozója. Beszédében azt taglalta, miért kerül az Attila-szobor Hosszúszóra, majd a magyar történelmi kitérő után kijelentette: „Mi nem vagyunk hálátlan sarjai nemzetünknek, ezért avatunk ma itt, Hosszúszón Attila-szobrot. Felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy mi ennek a szobornak az üzenete a felvidéki magyarság számára. „Tamási Áron írja egyik művében: ... a madárnak szárnya van meg szabadsága. Az embernek egyetlen szülőföldje és sok kötelessége... És eme kötelességek egyike, a legfontosabb: őseink hitének és magyar nyelvének a megőrzése. A mi feladatunk nem a hamu őrzése, hanem a láng táplálása. És a parázs, mely bennünk izzik, idővel hamuvá lesz, de az utánunk jövőknek kötelességük új fát tenni a tűzre, hogy szívükben soha ne hunyjon ki a magyarság lángja” – mondta Flander Zoltán.

A kinti esős időt a kultúrház melege váltotta fel a következő program szerint. Obrusánszky Borbála történész, néprajztudós a hun-magyar kapcsolatokról tartott előadást. Véleménye szerint eléggé negatív képet alakítottak ki Attiláról. Előadása Attila újraértékeléséről szólt. „Én a magyar történelmi források, hagyományok alapján szeretném újraértékelni Attilát, aki egy nagy államférfi és kiváló katona volt. Emberként is rendkívül kegyes, jóindulatú volt, viszont szigorú a katonáival, tisztségviselőivel. Mint minden nagy férfi, szerette a szebbik nemet. Köztudott, hogy korának szokása szerint több felesége és ágyasa volt, ami azt a célt is szolgálta, hogy minél több utód szülessen. Azt mondják, a nászéjszakáján érte a halál, ez az állítás azonban eléggé vitatott. Már csak ezért is újra kell értékelni Attilát” – fejtette ki véleményét az előadó.

Beke Beáta

Petőfi Sándor szobrot állítottak Komáromban

Még februárban adtunk hírt arról, hogy megépülhet Petőfi Sándor szobra Komáromban. A Petőfi utca mellett lévő Széna téri kis parkban utoljára a Csehszlovák Kommunista Párt egyik alapítója, Steiner Gábor mellszobra állt.

Az elmúlt évtizedekben több ötlet is felmerült, kit helyezzenek Steiner helyére. Volt, aki Vass Lajos Erkel-díjas magyar zeneszerzőt, a kórusmozgalom megalapítóját látta volna szívesen a kis téren. De akadtak olyanok – a szlovák nemzetiségű komáromi képviselők között –, akik Ludovít Jaroslav Šuleknek, a forradalom és szabadságharc idején a komáromi várban raboskodva, fiatalon elhunyt szlovák költőnek állítottak volna szobrot.

Nem így lett. Szeptember 22-én Petőfi Sándor, a legnagyobb és legkiemelkedőbb magyar költő mellszobrát leplezték le a szoborállítás kezdeményezői és támogatói. Knirs Imre, Komárom alpolgármestere, egyben az Egy Jobb Komáromért Polgári Társulás elnöke, valamint a dél-komáromi Endresz Csoport elnöke, Arlett Tamás közösen leplezték le a szobrot legfőbb támogatójukkal, Lezsák Sándorral, a magyar parlament alelnökével, a Lakiteleki Népfőiskola alapítójával.

A szoboravató tiszteletére méltóságteljes ünnepi műsort rendeztek a Komáromi Jókai Színházban, amely ez alkalomból teljesen megtelt. Fellépett a Jókai Mór Alapiskola Gaudium vegyes kara és hangszeres kamaraegyüttese Stirber Lajos, a Magyar Kultúra Lovagja vezényletével, Nagy Ferenc versmondó, a Víz utcai Tulipán óvoda gyermekei, valamint a színház örökös tagjai: Boráros Imre Kossuth-díjas és Dráfi Mátyás Jászai Mari-díjas színművészek, akik Petőfi verseit szavalták.

Knirs Imre, Komárom alpolgármestere ünnepi beszédében hangsúlyozta Petőfi személyes

kötődését Komáromhoz és barátjához, Jókai Mórhoz. Megemlékezett róla, hogy a Jókay család Erzsébet-szigeti kertjében 1842 nyarán írta meg a Dunán című költeményét.

Lezsák Sándor a színházban rendezett műsor alkalmával felszólalásában nyugtázta, hogy egy újabb magyar kulturális emlékkal, történelmi múltat idéző alkotással gyarapodott Komárom. Emlékeztetett arra is, hogy a 20. században különösen mostoha sors jutott a magyar történelmi és irodalmi múltat megörökítő közterületi alkotásoknak a Felvidéken. Lezsák szellemi útravalóul azt üzent a teltházas színház közönségének, hogy a szabadságharc költőjének történelmi nagysága indokolttá teszi, hogy a Kárpát-medence minden településén legyen bölcsője és koporsója.

A Komáromi Jókai Színházban a Gaudium által elénekelt Szózáttal ért véget a szoboravató tiszteletére rendezett műsor. Ezt követően a mintegy háromszáz ember átsétált a közeli Széna térre, ahol Arlett Tamás, az Endresz csoport elnöke emlékezett meg a szobor állításának előzményeiről. Beszédében hangsúlyozta a két Komárom szerves egységét. „Komáromban vagyunk akkor is, ha a Duna jobb, vagy a bal partján vagyunk. Nincs Komárno, nincs Rév-Komárom, csak Komárom van. Egy Komárom!” – fogalmazott Arlett.

A csongrádi szobrász házaspár, Lantos Györgyi és Máté István által készített alkotást Lezsák Sándor, Arlett Tamás és Knirs Imre közösen leplezték le. A szobor koszorúzását követően a több száz ember a Gaudium vegyes karral közösen énekelte el a magyar Himnuszt – az ünnepi esemény méltó lezárásaként.

Kodály-emléktáblát avattak Nagyszombatban

Szeptember végén a nagy zeneszerző és kiváló zenepedagógus születésének 135., halálának 50. évfordulója alkalmából emléktábla került hajdani diáktársa, Mikuláš Schneider-Trnavský házána kapualjába. Az épület ma a Zene Háza Nagyszombatban.

Az esemény egyik kiemelt rendezvénye a Kodály emlékévnék – nyilatkozta a Felvidék.mának Mézes Rudolf, a Csemadok országos alelnöke. Elmondta, Józsa Mónika kezdeményezésére tavaly nyáron íródott meg az első kérvény az emléktábla elhelyezésére. A Szlovákiai Magyar Zenebarátok Társasága, a Magyar Kodály Társaság és a Csemadok közös erőfeszítéséhez azonnal csatlakozott a Nagyszombati Megyei Önkormányzat MKP-frakciója, Berényi József megyei alelnökkel az élen. A Tibor Mikuš, Nagyszombat Megye Önkormányzata elnöke védnöksége alatt zajló rendezvény szervezésébe a megyei önkormányzat mellett a Nagyszombati Nyugat-szlovákiai Múzeum, Nagyszombat városa és a Mikuláš Schneider-Trnavský Társaság is bekapcsolódott.

Az esemény alkalmából a Zene Házában Kodály Zoltán és Mikuláš-Schneider Trnavský életútját és munkásságát bemutató kiállítás nyílt a Galántai Honismereti Múzeum anyagából. A Zenepavilon könyvtárában megtartott nyitóünnepségen Tibor Mikuš, a megye elnöke kiemelte: Kodály Zoltán személyében olyan emberre emlékezünk, aki feldolgozta a magyarok és a szlovákok őseinek örökségét is.

Berényi József, Nagyszombat megye alelnöke örömét fejezte ki, hogy Galánta után Nagyszombatban is emlékeznek Kodály Zoltánra, aki nemcsak kiváló zeneszerző és pedagógus volt, hanem emberileg is kiemelkedő személyiség: a két világháború közötti időszakban, a világháború alatt és a Rákosi rendszerben sem hódolt be a szélsőségeknek. Ladislav Burlas zenetudós, pedagógus, Kodály egykori tanítványa is méltatta a világhírű zeneszerző munkásságát.

Az emléktáblát Tibor Mikuš és Berényi József, Nagyszombat megye elnöke és alelnöke leplezték le.

Az emléktábla átadását követően ünnepi hangversenyre került sor a Marianum koncerttermében, a komáromi Marianum Egyházi Iskolaközpont Schola Mariana Nagyok Kórusának, a nagyszombati Cantica (Z)nova Vegyeskar, a galántai Kodály String Trio, Rajk Judit, Klézli János, Madarász Éva, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Intézete művésztanárainak, valamint a Kodály Zoltán Daloskör közreműködésével. Ebben a koncertteremben hangzott el a D-moll nyitány 1898-ban, Kodály első hivatalosan bemutatott darabja, és valószínűleg az épület falai az azóta eltelt időszakban nem hallottak Kodály-zenét.

Józsa Mónika, az emléktábla-állítás kezdeményezője portálunknak elmondta: Kodály emléktáblájának felavatásával egy régi álmom vált valóra. Mindig sajnálta, hogy Nagyszombat polgárai nem tudják, hogy a városukban élt évekig egy jelentős, világhírű személyiség. Hiányérzete növekedett, mikor a Kodály felvidéki kapcsolatairól szóló disszertációs munkájához végzett kutatások további új, értékes információkkal szolgáltak a zeneszerző Nagyszombathoz fűződő történetét, munkásságát illetően. Ekkor vetette fel az emléktábla ötletét és indította el a kérelmező levelet, melyhez hamarosan támogatókat is talált és így teljesült az a kívánság, hogy Kodály Zoltán Nagyszombatban töltött éveire emléktábla emlékeztet a városban.

Tóth Klára

Tiltakozások a Nemeshodoson felállítandó Horthy-szobor ellen

Nagy vihart keltett a Nemeshodosi Református Egyházközség szándéka, mely szerint 2017. október 29-én szobrot állítanak Magyarország egykori kormányzójának, vitéz nagybányai Horthy Miklósnak.

A tiltakozáshullámot a felvidéki balliberális média indította el, melynek első hulláma azonban nem ért célt: mind a szervezők, mind pl. Somogyi Alfréd, a Pozsonyi Református Egyházmegye esperese (ide tartozik Hodos is) hátrította a támadásokat. Somogyi a magyar nyelven megjelenő napilapnak világossá tette, hogy Horthynak, a református államférfinak szobrot állítani egyáltalán nem helytelen, megosztó személyiségként beállítani pedig régi „bolsevik sztereotípiá”.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnöksége azonban már nyilatkozatban határolódott el a szoborállítástól. A Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok által jegyzett nyilatkozat felszólítja a Nemeshodosi Gyülekezetet és Presbitériumát, hogy korábbi döntésüket értékeljék át, és Horthy Miklós szobrát ne állítsák fel. A nyilatkozatban kifejezik, hogy „reformátor elődeinkhez hasonlóan az Igét megalkuvást nem tűrően kell a világ elé vinnünk, bizonyos társadalmi kérdésekben azonban a megbékélést kell szolgálnunk. A XX. század tragikus eseményei, úgymint a világháborúk, a diktatúrák, a holokauszt, a keresztyénüldözés és mindaz a mérhetetlen szenvedés és áldozat, ami ezekben az évtizedekben történt, kellő alázatra kell, hogy tanítson minden ma élő embert. Ennek a közelmúltnak sajnos, ma is vannak lezáratlan fejezetei. Az érzelmi érintettség okán a múlt század meghatározó szereplőinek értékelése napjainkban sem letisztázott.”

A református egyház zsinati elnöksége álláspontja szerint nem kívánnak a történészek helyébe lépni, hanem azt vallják, hogy „az egyház szolgálatának középpontjában Isten Igéje áll, és a keresztyén közösségeknek a sebeket nem feltépniük, hanem gyógyítaniuk kell.”

Tiltakozik a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége és a dunaszedahelyi zsidó hitközség is. A hírportálunkhoz eljuttatott nyilatkozat szerint „a szlovákiai zsidó közösség nagy felháborodással ítél el minden kísérletet rehabilitálni társadalmakat és személyiségeket a holokauszt időszakából”. A nyilatkozat így folytatódik: „a szoborállítás kezdeményezője Hegedűs Lóránt, a Jobbikhoz közelálló református lelkész és a Horthy Miklós társaság. A tervezett szándék minden holokauszt áldozat emlékét sérti. Szlovákia Központi Zsidó Szövetsége és Dunaszerdahelyi Zsidó hitközsége, ahonnan Auschwitzba deportálták a hodosi zsidókat is, ezért tiltakozik és kéri az illetékes hivatalokat, valamint a helyi polgárokat, hogy támogassák a mi tiltakozó felhívásunkat és

Horthy Miklós mellszobra - Hazatérés temploma, Budapest (Fotó: MTI)

ezzel is segítsék megakadályozni ezt az elítélendő szándékot”. (Aláírói: Ing.Igor Rintel, SZZSIHISZ elnök, Ing.Tibor Kornfeld, Ing. Juraj Stern, Ing.Peter Müller, Dunaszerdahely ZSH vezetősége).

A Dunaszerdahelyi Hit Polgári Társulás nyilatkozatában „minden olyan törekvést élesen bírál és elítél, amely a szlovákiai zsidóság múltját és jelenét, a holokauszt áldozatainak emléket sérti, szélsőséges nézeteket preferál, és a holokauszt időszakának megosztó személyiségeit és rendszereit próbálja rehabilitálni. Ilyen törekvésnek tartjuk a nemeshodosi Horthy-szobor leleplezését, melyet 2017. október 29-re terveznek. Horthy Miklós, egykori magyar kormányzó vitatott személyiség, és sok tekintetben felelősség terheli a magyarországi (így a dél-szlovákiai) zsidósággal kapcsolatosan, ezért a szobor leleplezését mélyen elutasítjuk és tiltakozásunkat fejezzük ki.”

Internetes tiltakozó akció is indult: a Marián Ravasz által indított Facebook-csoportban gyűjtik az aláírásokat a hodosi Horthy-szobor ellen. Az itt megfogalmazott nyilatkozat szerint „a Horthy-rendszer elhibázott kül- és belpolitikájának közvetlen és közvetett következményei sok magyar családban máig élő traumák forrása. A szoborállítást kizárólagosan Horthy református mivoltára fogni cinikus és ügyetlen ürügy. Antiszemita rendeletei, zsákutcába futott nemzetpolitikája, súlyos következményekkel járó döntései annak ellenére is megosztó személyiséggé teszik, hogy az egykori kormányzó személyes felelőssége fokának megítélése a történettudományban változó”. Az aláírók között találjuk – mások mellett – Hunčík Péter pszichiáter, Liszka József etnológus, Simon Attila történész és Szigeti László könyvkiadó nevét.

A Felvidék.ma tudósítása

Tiszteletet a Kormányzónak!

Ez a világ jobb, tisztességesebb hely lenne, ha az angol nyelvű nemzetek vezetői csak egy kis részét mutatnák fel annak a bátorságnak, amelyről annak idején Horthy tengernagy tanúbizonyságot tett. (John. F. Montgomery)

Nemeshodoson október 29-én olyan eseményre kerül sor, aminek már több százszor meg kellett volna történnie a Felvidéken: szobrot állítanak vitéz nagybányai Horthy Miklós altengernagynak, Magyarország egykori kormányzójának. Az utolsó nagybetűs magyar államfőnek. Ám, ahogy azt magából kifordult kis közösségünkben oly gyakran tapasztaljuk: az acsarkodók, rettezők és fintorgók ismét előbújtak sötét kis föld alatti járataikból...

A „vádbeszédék” az általuk ronggyá lapozott bolsevik misekönyv parancsolta liturgiát követik, a kötelezően előírt varázsigék ismételtetésével: numerus, clausus, anti, szemi, tizmus. Satöb-bi. Ezt olvashatjuk a pusztán erdőgyilkos nyomtatott szlovákiai „magyar” napisajtótól kezdve az online szennyecsatornáig sok helyütt.

Olvasatlan, sötét, félművelt bunkónak lenni egyetemes emberi szabadságjog, amely minden egyéb jog előtt illeti meg az anyaméhből kibújt isten barmát. Így semmi okunk túlságosan komolyan venni azokat a lényeket, akik odáig fejlődtek, hogy már csak a mások által évtizedekkel

korábban megrágott és előemésztett hulladékot képesek visszaböfögni, ahelyett, hogy vennék a fáradságot az igazság megismerésére. Vagy legalább elindulnának, hogy félúton találkozzanak vele.

Érdemes azért megidézni az 1933 és 1941 között az „ellenséges” Amerikai Egyesült Államok követeként Budapesten szolgáló John F. Montgomeryt, akinek visszaemlékezéseiből csak úgy sütnek a vádak a Hitler emlőjén csüngő magyarokról és főleg vezetőjükről, Horthy tengernagyról. 1947-ben – tehát nem évtizedekkel később, az agg elme által megszépítve – publikált emlékirataiban ilyesmiket olvashatunk hazánkról (J.F. Montgomery: Hungary, the unwilling satellitei; New York, The Devin-Adair Company, 1947):

1944. márciusáig Magyarország volt az egyetlen európai ország a Pireneusoktól keletre, ahol a zsidók élete biztonságosnak volt tekinthető. A magyar zsidók mellett, akiknek száma akkor csaknem egymillió volt, hatvan-hetvenezer zsidó menekült érkezett külföldről Magyarországra és élt ott biztonságban, amíg Hitler hadseregei meg nem szállták az országot és el nem rendelték a zsidók módszeres kiirtását.

Hogy miért volt ez lehetséges? Montgomery szerint:

Magyarországon a zsidók biztonsága nagymértékben annak volt köszönhető, hogy milyen törvényeket hoztak korlátozásukra. Ezek a törvények ugyanis azt a látszatot keltették, hogy Magyarország eleget tesz a zsarnok követeléseinek, de valójában éppen ezeknek a törvényeknek a segítségével tudott fennmaradni mint menedéket nyújtó oázis. Ha megtagadta volna, hogy bármilyen törvényt is hozzon a zsidók ellen, a zsidók tényleges biztonságának időszaka kétségtelenül sokkal gyorsabban véget ért volna, mint a valóságban.

De elmondja őszinte véleményét a csehek és a szlovákok egyes dolgairól is, akikről viszont fintorgóink, Beneš ötödik hadoszlopának mai élharcosai hajlamosak elfeledkezni:

Tagadhatatlan tény, hogy Hitler legjobb kollaboránsai a második világháborúban a csehek, a szlovákok és a románok voltak. Magyarország tartott ki a legtovább a német követelésekkel szemben, 1944 tavaszáig. Az általunk (USA- megj.szd) is támogatott külföldi propaganda azonban sikerrel elferdítette a történelmi tényeket, amikor azt mondta a mi közvéleményünknek, hogy a cseh, a szlovák és a román rendszer nem képviselte népének óhaját, a magyar rendszer ellenben igen.

Ezt a hazug eredendő bűnt sütötték ránk, ebből lett aztán a kollektív bűnösség, annak minden következményével együtt. És ezért végtelenül elszomorító, amikor magyarok járnak élen a hamis önvád koholásában és gyakorlásában.

Nagyon itt volna már az ideje annak, hogy a Felvidéken is rendezzük sorainkat, gondolatainkat a Kormányzót illetően. És véget vessünk annak az elmebajos hozzáállásnak, hogy magyarokként a fizetett propaganda évtizedes hazugságait visszhangozzuk. Melyik más nemzet képes arra vetemedni, hogy hazájának legnagyobbjait feszíti keresztre, lekörözve még azokat is, akik a

Horthy Miklós Komáromban, a Klapka téren 1938. november 6-án.

húsunkból lakmároztak trianon után? Horthy Miklós neve a Felvidéken egyet kellene jelentsen a felszabadulással. Amint azt is jelentette azok számára, akik megélték a visszatérés semmihez sem hasonlítható felemelő pillanatait. 1938. november hatodika, a Kormányzó komáromi bevonulásának napja a valódi nemzeti összetartozás napja – amint arról a feledhetetlen korabeli képsorok is tanúskodnak – mert akkor valóan, kézzelfoghatóan is összenőtt, ami összetartozott. Haza és nemzet.

Ha van miért szégyenkeznünk, akkor az az, hogy miközben a Kormányzó szobra elleni köpködést szemléljük, Komáromban még mindig áll a szlovák nemzetiek által emelt trianoni „hátarkő”, megaláztatásunk igazi szimbóluma. Azzal együtt, hogy az ocsmányságot állító párt mai partnere, barátja egy félmagyar alakulat. Ez az igazán tragikus.

A végszó azonban legyen a köszöneté: köszönet és hála Zetényi-Csukás Ferencnek, a Horthy Miklós Társaság elnökének, aki Nemeshodos javára felajánlotta a Kormányzó mellszobrát. Minden ilyen cselekedet aprócska rés annak a börtönnek a falán, amelybe a magyar lelkeket zárták hóhéraik.

Szűcs Dániel

Tanítani vagy tanulni?

„Nem értünk rá tanulni, mert folyton tanítottak” fogalmazta meg annak idején az iskolákkal kapcsolatos tapasztalatait Karinthy Frigyes. A Tanuló Szlovákia névre keresztelt reformtervezet is áthelyezné a hangsúlyt a tanításról a tanulásra. A tartalomközpontú iskola helyett gyerekközpontú iskolát, a tananyag memorizálása helyett a személyiségfejlesztést helyezi a középpontba.

Ennek az elképzelésnek az értelmében megváltozik a pedagógus szerepe is. A tananyag átadása, közvetítése helyett a diákok önálló tanulásának szervezőjévé és segítőjévé válik.

Egy kassai érettségiző diák a hagyományos és a jövő iskolája közötti különbséget egy autós hasonlattal fogalmazta meg: „míg a hagyományos iskolában a diák az anyósülésen ül és az oktatót hallgatja, figyel, addig a jövő iskolájában a kormánykerék mögé ültetik. Szükség esetén persze segítenek neki a „kormányzásban”.

A külföldön, elsősorban az angolszász országokban, tanuló diákjaink is azt emelik ki, hogy ott az oktatás elsősorban nem biflázásról, hanem projektek készítéséről és prezentálásáról szól. Az önálló munkáról, mert csak azzal fejleszthető a kreatív gondolkodás, az önállóság és a kommunikációs készségek.

A tanítás/tanulás középpontjában a személyiségfejlesztés és a team-munka áll, hiszen csak így lehet elsajátítani a kooperációt, a másokkal való együttműködést, a másság elfogadását és a közös munka iránti felelősséget. A tanulók tehát nem előadásokat hallgatnak, hanem dolgoznak, vitáznak, véleményeket fogalmaznak meg.

Amikor a PISA-teszteken való gyenge és folyamatosan romló eredményekről beszélünk, akkor nem biztos, hogy csak a tanulókat kell elmarasztalni. A gyenge eredmények a rossz oktatási rendszer eredménytelenségét is mutatják.

Oktatási rendszerünket mindenképpen át kell alakítani, ha fel kívánunk zárkózni a gazdaságilag sikeres országokhoz. A szakemberek már papírra vetették az elképzeléseket és az indítást a 2018/19-es tanévben tervezik. A törvényi háttérrel és a megvalósításhoz szükséges anyagi fedezetet a kormánynak kell biztosítani, de az átalakítás sikere elsősorban rajtunk, pedagógusokon múlik majd.

Albert Sándor